

2017

2017

2017

2017

SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKKI SUOMI OYJ

VUOSIKERTOMUS

1.1.2017 - 31.12.2017

VUOSIKERTOMUS 1.1.2017 – 31.12.2017

Sisältö

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. – 31.12.2017	3	Tilikauden tulos	37
Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä	3	Liite 6. Korkokate	37
Toimintaympäristön kuvaus	3	Liite 7. Palkkiotuotot ja -kulut, netto	38
Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminta	4	Liite 8. Kaupankäynnin nettotuotot	38
Säästöpankkien Keskuspankin tulos ja tase	5	Liite 9. Rahoitusinstrumenttien tuloserät	39
Vakavaraisuus ja riskiasema	6	Liite 10. Liiketoiminnan muut tuotot	39
Luottoluokitus	10	Liite 11. Henkilöstökulut	40
Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä	10	Liite 12. Liiketoiminnan muut kulut	40
Säästöpankkien Keskuspankin hallinto ja henkilöstö	10	Liite 13. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	41
Palkitsemisjärjestelmä	10	Liite 14. Tuloverot	41
Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot	11	Varat	42
Yhteiskuntavastuu	11	Liite 15. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu	42
Olennaiset tapahtumat tilinpäätöspäivän jälkeen	11	Liite 16. Käteiset varat	43
Vuoden 2018 näkymät	11	Liite 17. Lainat ja saamiset	44
Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käytöstä	12	Liite 18. Johdannaiset ja suojauslaskenta	45
Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n IFRS-tilinpäätös 1.1.-31.12.2017	14	Liite 19. Sijoitusomaisuus	46
Tuloslaskelma	14	Liite 20. Aineelliset hyödykkeet	47
Laaja tuloslaskelma	14	Liite 21. Aineettomat hyödykkeet	48
Tase	15	Liite 22. Laskennalliset verot	49
Rahavirtalaskelma	16	Liite 23. Muut varat	50
Oman pääoman muutokset	17	Velat ja oma pääoma	51
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	18	Liite 24. Velat luottolaitoksille ja asiakkaille	51
Liite 1. Tietoja raportoivasta yhtiöstä ja kuvaus Säästöpankkiryhmästä	18	Liite 25. Liikkeeseen lasketut velkakirjat	51
Liite 2. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	19	Liite 26. Muut velat	52
Liite 3. Merkittävimmät johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin sisältyvät keskeiset epävarmuustekijät	29	Liite 27. Oma pääoma	52
Riskienhallinnan ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet	30	Muut liitetiedot	53
Liite 4: Riskienhallinta ja hallinnointiperiaatteet	30	Liite 28. Vakuudet	53
Liite 5. Vakavaraisuuden hallinta	34	Liite 29. Taseen ulkopuoliset sitoumukset	53
		Liite 30. Rahoitusvarojen ja -velkojen nettoutus	54
		Liite 31. Käyvät arvot arvostusmenetelmän mukaisesti	55
		Liite 32. Muut vuokrasopimukset	57
		Liite 33. Lähipiiritiedot	58
		Liite 34. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	59
		Pilari III liitetiedot	59
		Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus	60

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS TILIKAUDELTA 1.1. – 31.12.2017

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj (jäljempänä Säästöpankkien Keskuspankki) on suomalaisten säästöpankkien omistama pankki, jonka ensisijaisena tehtävänä on hoitaa säästöpankkien ja Säästöpankkiryhmän erilaisia keskusluottolaitospalveluita. Keskusluottolaitospalvelut keskittyvät maksuliike- ja tilinhoitajapalveluihin, yhteenliittymän jäsensäästöpankeille (jäljempänä myös Säästöpankit) tarjottaviin maksukorttien liikkeellelaskupalveluihin sekä likviditeetin hallintaan, jälleenerahoitukseen ja tasehallintaan liittyviin palveluihin. Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään.

Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminnan painopiste ja tavoitteet siirtyivät vuoden 2017 aikana suunnitellun mukaisesti aiempien vuosien toimintojen perustamisen, käynnistämisen ja vakiinnuttamisen sijasta toimintojen ylläpitoon ja kehittämiseen tavalla, jolla Säästöpankkien Keskuspankki on voinut roolinsa mukaisesti tukea Säästöpankkiryhmän strategian toteuttamista.

Säästöpankkien Keskuspankki, Säästöpankkiryhmän korttien liikkeellelaskijana, juhlisti Suomen 100-vuotista itsenäisyyttä tuomalla ensimmäisenä suomalaisena pankkina markkinoille kortin, jonka valmistuksessa on käytetty suomalaista koivua. Koivukortista tuli suosittu asiakkaidemme keskuudessa. Säästöpankkien credit-korteille lisättiin toimintavuoden aikana myös kortinhaltijalle maksuton ostoturvakouutus lisäämään Säästöpankkiryhmän credit-korttien kilpailukykyä.

Huhtikuussa 2017 S&P Global Ratings (S&P) nosti Säästöpankkien Keskuspankin pitkäaikaisen luottoluokituksen tasolta 'BBB+' tasolle A-, näkymät ovat vakaat. Samalla lyhytaikainen luottoluokitus vahvistettiin tasolle (A-2).

Säästöpankkien Keskuspankin liikevoitto tilikaudella oli 1,9 miljoonaa euroa ja taseen loppusumma 2,7 miljardia euroa.

Säästöpankkien Keskuspankin toimitusjohtaja Kirsi Autiosalo on ilmoittanut jättävänsä Säästöpankkien Keskuspankin toimitusjohtajan tehtävät 19.3.2018 lukien. Uuden toimitusjohtajan haku on alkanut.

Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä

Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkiryhmään ja Säästöpankkien yhteenliittymään. Pankin tilinpäätös yhdistellään Säästöpankkiryhmän yhdisteltyyn tilinpäätökseen.

Säästöpankkiryhmä on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä Säästöpankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 23 Säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy. Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja ra-

hoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy sekä Sp-Koti Oy.

Säästöpankkiryhmän rakenteesta löytyy lisätietoa sivulta saastopankki.fi/saastopankkiryhma.

Toimintaympäristön kuvaus

Globaali talousnäkyminen

Vuonna 2017 maailmantalouden kasvu voimistui selvästi. Eri-tyisen myönteistä oli kasvun laaja-alaisuus: maailman 50 suurimmasta taloudesta yksikään ei ollut enää taantumassa. Maailmantalouden keskimääräinen kasvuvauhti nousi 3,5 prosentin tuntumaan. Teollisuusmaat ylsivät noin 2,5 prosentin kasvuun, mikä näkyi työllisyyden merkittävänä paranemisena. Yhdysvalloissa työttömyysaste painui lähelle 4 prosenttia ja euroalueellakin jo selvästi alle 9 prosentin. Myös kehittyvillä markkinoilla talous kehittyi ennako-odotuksia myönteisemmin. Kiinassa kasvu saatiin pidettyä vakaasti hieman alle 7 prosentin tasolla ja Venäjällä sekä Brasiliassa päästiin edellisvuosien taloustaantumien jälkeen uudelleen kasvu-uralle. Kehittyvien talouksien BKT-kasvu vahvistui keskimäärin 4,5 prosentin vaiheille.

Vuoden 2018 alkaessa globaalin talouden suhdannenäkymä on edelleen hyvin positiivinen. Euroopassa yleinen talousluottamus on vahvimillaan yli 17 vuoteen ja Yhdysvalloissakin kuluttajien luottamus on noussut selvästi finanssikriisiä edeltäneiden huipputasojen yläpuolelle. Ennakoivissa suhdanneindikaattoreissa kesällä 2017 näkyneet oireet saavutetusta suhdannehuipusta alkoivat loppuvuotta kohden helpottaa ja kasvunäkymä kääntyi uudelleen vahvistuvaan suuntaan. Makrotalouden tunnusluvut olivat vuoden 2017 viimeisinä kuukausina systemaattisesti ja laaja-alaisesti odotuksia parempia.

Maailmantalous on ollut jo sen verran pitkään noususuhdanteessa, että joillain talousalueilla tarjontapuolen kapeikot voivat alkaa rajoittaa kasvumahdollisuuksia. Monissa Euroopan maissa, kuten Saksassa ja Ruotsissa, kapasiteetin käyttöaste on jo lähellä tyypillisiä suhdannesykin huipputasoja ja Yhdysvalloissa työttömyys on laskenut ns. luonnollisen työttömyyksen alapuolella. Presidentti Trumpin veronalennukset todennäköisesti tukevat Yhdysvaltain lyhyen aikavälin kasvua, mutta samalla ne myös pahentavat liittovaltion alijäämäongelmaa, josta voi pitkällä aikavälillä tulla kasvua rajoittava tekijä. Kiinassa velkavetoinen, investointeihin perustuva kasvumalli ei enää toimi ja kysyntärakenteen on väistämättä tasapainotuttava enemmän yksityiseen kulutukseen pohjautuvaksi. Rakennemuutos on Kiinassa käynnissä, mutta sen hallittuun läpivientiin liittyy riskejä ja kasvuvauhtiin voi matkan varrella tulla odottamattomia kuoppia.

Globaalin talouden suurin epävarmuus liittyy kuitenkin suunnan muutokseen keskuspankkien rahapolitiikassa. Yhdysvaltain keskuspankki FED aloitti verkkaiset ohjauksenkorkojen nostot jo joulukuussa 2015, mutta nyt nostotahdin odotetaan kiihtyvän. Syksyllä 2017 FED alkoi myös sallia taseensa supistamisen. Euroopan keskuspankki (EKP) puolittaa arvopaperiostojensa kuukausivolyymin 30 miljardiin euroon vuoden 2018 alusta lukien. Ostot jatkuvat tällä tasolla ainakin syyskuun 2018 loppuun. Tämän jälkeen EKP:n uskotaan vähitellen irtautuvan määrällisestä elvytyksestä kokonaan ja ensimmäiset koronnos-

tot - mikäli suhdannekuva sen sallii - voisivat tulla ajankohtaiseksi vuoden 2019 jälkipuoliskolla. Rahapolitiikan kiristykseen liittyy aina riski, että kiristykset alkavat liikaa hidastaa kasvua. Nyt riski on poikkeuksellisen suuri, koska keskuspankkien massiivinen elvytys on 2010-luvulla ollut talouskasvun ja omaisuusarvojen nousun ehkä keskeisin ajuri.

Korkoympäristö

Korkotaso on säilynyt matalana eikä merkittäviä muutoksia ole lähitulevaisuudessa odotettavissa. Vahvasta kasvusta huolimatta myöskään pitkät korot eivät vuonna 2017 juurikaan nousseet. Yhdysvalloissa pitkien ja lyhyiden korkojen ero on viimeisen vuoden aikana melko voimakkaasti supistunut. Loiveneva korkokäyrä voi kertoa huolista, että rahapolitiikan kiristykset joutavat hidastuvaan kasvuun. Myös meillä korkokäyrä on edelleen varsin "lattea", mikä yhdistettynä matalaan perustasoon tuo pankkitoiminnan rahoituskatteelle haasteita. Lisäksi rahoituskatetta rasittavat likviditeetin sääntelyvaateet (LCR maksuvalmiusvaade) ja EKP:n negatiivinen talletuskorko.

Suomen taloustilanne

Suomen taloudessa koettiin selvästi odotettua voimakkaampi kasvunyritys vuoden 2017 alkupuolella. Maailmantalouden imu näkyi viennin selvänä pirstymisenä sekä investointien rivakkaana kasvuna. Vuoden edetessä kasvu hieman tasaantui viennin hiipumisen vuoksi. On mahdollista, että tuotannon kapasiteettirajoitteet alkoivat jo heikentää Suomen kykyä vastata ulkoiseen kysyntään. Myös työmarkkinoiden kohtaanto-ongelma näytti pahentuneen: Avoimia työpaikkoja oli jopa historiallisen paljon, mutta niiden täyttäminen oli vaikeaa. Alkuvuoden kasvunyrityksen ansiosta BKT kasvoi vuonna 2017 todennäköisesti jonkin verran yli 3 prosentin vauhtia.

Työllisyys parani vuonna 2017 ripeään BKT-kasvuun nähden yllättävän vähän. Ilmiö on elpymisen alkuvaiheelle kuitenkin melko tyyppillistä, sillä yritykset pyrkivät ensi vaiheessa tyydyttämään kasvaneen kysynnän olemassa olevan kapasiteetin tehokkaammalla käytöllä. Työttömyysasteen odotettua hitaampi lasku selittyi myös piilotöttömyyden vähenemisellä: työtä vailla olevat rohkaistuivat aiempaa aktiivisemmin työnhakuun. Työn tarjonta siis kasvoi ja se näkyy ennen pitkää myös työllisten määrän kasvuna. Työttömyysasteen trendinomainen aleneminen jatkuu 2018.

Vuoden 2017 jälkipuoliskolla koettu kasvun lievä hidastuminen on jäämässä väliaikaiseksi ja talouskehitys on vuoden 2018 alkaessa jälleen paranemassa. Maailmantalouden näkymä on kääntynyt uudelleen valoisampaan suuntaan, joten kansainvälinen talous tarjoaa Suomelle jopa voimistuvaa vetoapua. Samanaikaisesti investointien vahva kasvu helpottaa kapasiteettirajoitteita. Kotitalouksien kulutuskysynnän kannalta talouden perusolosuhteet ovat yhä suosiolliset: kuluttajien luottamus on historiallisen korkea, työllisyys paranee, korot ovat erittäin alhaiset ja ostovoimakin kasvaa inflaation lievistä kiihtymisestä huolimatta. Kotitalouksien velkaantuneisuus alkaa kuitenkin jo muodostua kulutusta rajoittavaksi tekijäksi ja yksityisen kulutuskysynnän kasvu saattaa jonkin verran hidastua vuoden 2017 tasosta. BKT-kasvun odotetaan yltävän 2,5-3 prosentin haarukkaan vuonna 2018.

Suomen talouden pitkän aikavälin kasvupotentiaalin turvaamiseksi työmarkkinoiden, sosiaaliturvan, sosiaali- ja terveystalouden,

korkeakoulutuksen, yritystukijärjestelmän sekä verotuksen rakenteellista uudistamista on jatkettava. Päätöksenteko on kuitenkin poliittisesti vaikeaa ja tuloksia syntyy hitaasti. Ikäidonnaisten hoivamenojen noususta johtuvan kestävyysvajeen vuoksi julkisessa taloudessa ei ole liikkumavaraa hyvästä suhdannetilanteesta huolimatta.

Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminta

Säästöpankkien Keskuspankki vastaa erilaisten keskitettyjen palveluiden tuottamisesta säästöpankeille. Merkittävimmät toiminnot ovat Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten jälleenrahoitus ja likviditeetin hallinta, tasehallintapalvelut ja maksukorttien liikkeeseenlaskupalvelut sekä säästöpankkien maksujenvälitys- ja tilinhoitajatoiminta.

Treasury

Treasury -toiminnan painopiste vuonna 2017 oli Säästöpankkien jälleenrahoituksessa ja Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:n väliaikaisrahoituksessa.

Tasehallintapalvelut

Tasehallinnan painopistealueet vuonna 2017 olivat Säästöpankkien yhteenliittymän maksuvalmiusvaatimuksen poikkeuslupan hakuprosessin loppuunsaattaminen, korkoriskilaskennan muutosten implementointi sekä Säästöpankkien tasehallintapalvelujen käynnistys vaiheittain.

Maksukorttien liikkeeseenlaskupalvelut

Säästöpankkien Keskuspankki toimii Säästöpankkiryhmän Visa-maksukorttien liikkeeseenlaskijana. Toimintavuoden aikana maksukorttien käytettävyyttä ja myynnin tuen prosesseja parannettiin. Kortinhaltijoille näkyvimmat muutokset kuitenkin liittyivät siihen, että Säästöpankkiryhmä juhlisti Suomen 100-vuotista itsenäisyyttä tuomalla ensimmäisenä suomalaisena pankkina markkinoille kortin, jonka valmistuksessa on käytetty suomalaista koivua. Koivukortista tuli suosittu asiakkaidemme keskuudessa. Säästöpankkien credit-korteille lisättiin toimintavuoden aikana myös kortinhaltijalle maksuton ostoturvavakuutus lisäämään Säästöpankkiryhmän credit-korttien kilpailukykyä.

Maksujenvälitys

Maksujenvälityksen osalta toimintavuoden aikana on tehty prosessien ja toiminnallisuuksien kehittämistä sisältäen mm. EBA Clearingin pikamaksamisen hankkeeseen osallistumisen. Lisäksi on valmistauduttu uuden maksupalveludirektiivin (PSD2) voimaantuloon.

Tilinhoitajatoiminta

Säästöpankkien Keskuspankin tilinhoitajatoiminnossa on vuoden 2017 aikana kehitetty ja automatisoitu arvopaperikaupan selvitykseen ja -säilytykseen liittyviä prosesseja sekä valmistauduttu Suomen arvopapereiden selvitys- ja säilytysmarkkinat uudistavan, Euroclear Finland:n järjestelmän, Infinity:n käyttöön. Tullessaan Infinity korvaa kaikki Suomen arvopaperikeskusjärjestelmät, muuttaa selvitys- ja säilytysmarkkinoiden rakennetta sekä avaa arvopaperikeskusten ja pankkien välistä kilpailua.

Säästöpankkien Keskuspankin tulos ja tase

Keskeiset tunnusluvut

(1 000 euroa)	12/2017	12/2016	12/2015*
Liikevaihto	41 722	37 794	16 088
Korkokate	6 707	5 406	-205
% liikevaihdosta	16,1 %	14,3 %	-1,3 %
Liikevoitto	1 900	1 096	-942
% liikevaihdosta	4,6 %	2,9 %	-5,9 %
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	17 624	15 233	5 105
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-14 530	-12 885	-5 616
Kulu/tuotto-suhde	0,8	0,8	1,1
Taseen loppusumma	2 673 522	2 305 132	1 547 912
Oma pääoma	49 901	47 820	46 643
Oman pääoman tuotto %	4,0 %	2,4 %	0,7 %
Koko pääoman tuotto %	0,1 %	0,1 %	0,0 %
Omavaraisuusaste %	1,9 %	2,1 %	3,0 %
Vakavaraisuussuhde %	31,7 %	33,2 %	39,8 %
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista saamisista	-1 195	-1 251	-61
Henkilöstön määrä kokonaisresursseiksi muutettuna	35	30	21
Kokonaisresurssien määrä keskimäärin tilikaudella	34	26	21

* Katsaus- ja vertailukausia vertailtaessa tulee huomioda, että vuoden 2015 tunnusluvut eivät ole suoraan verrannollisia vuosien 2016 ja 2017 kanssa sillä korttien liikkeeseenlaskutoiminta alkoi vasta joulukuussa 2015 ja Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:n rahoitus käynnistyi alkuvuonna 2016.

Tuloskehitys (vertailutieto 1-12/2016)

Säästöpankkien Keskuspankin liikevoitto kasvoi tilivuoden aikana 73 % ja päättyi 1,9 miljoonaan euroon ollen 4,6 % liikevaihdosta (vertailukaudella 1-12/2016 vastaavat luvut 1,1 miljoonaa euroa ja 2,9 %).

Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminnan tuotot olivat 17,6 (15,2) miljoonaa euroa. Korkokate kohosi 24 % ja oli 6,7 (5,4) miljoonaa euroa. Korkotuottojen määrä kasvoi 9 % ollen 22,6 (20,6) miljoonaa euroa. Vuonna 2017 korkotuotoista merkittävimmän osan muodostivat korkotuotot luottolaitoksilta sekä yksityisasiakkaiden korttiluotoista. Korkokulut kasvoivat vastaavasti 4 % päättyen 15,9 (15,2) miljoonaan euroon. Korkokulut koostuivat pääasiassa veloista luottolaitoksille sekä liikkeeseen lasketuille velkakirjoille maksetuista koroista. Korkoriskin suojaamiseksi sovelletaan käyvän arvon suojausta. Päättyneellä tilikaudella suojaus paransi korkokatetta 1,7 (1,4) miljoonaa euroa. Korkokatetta rasittivat edelleen yleinen alhainen korkotas ja keskuspankkitalletusten negatiivinen korko. Korkokatteen kohoamiseen vaikutti korttiluottokannan myönteinen kehitys sekä varainhankinnan alentuneet kustannukset.

Nettopalkkiotuotot kohosivat vertailukaudesta 24 % ja olivat katsauskaudella 10,2 (8,2) miljoonaa euroa. Tästä palkkiotuottojen osuus oli 18,4 (15,6) miljoonaa euroa ja palkkiokulujen 8,2 (7,3) miljoonaa euroa. Palkkiotuotoista vuonna 2017 merkittävimpiä olivat palkkiotuotot korttiliiketoiminnasta ja maksujenvälityksestä. Palkkiotuottojen kasvu korttiliiketoiminnasta vaikutti keskeisimmin nettopalkkiotuottojen kohoamiseen katsauskaudella.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat katsauskaudella 1,5 miljoonaa euroa ja muodostuivat Säästöpankkiryhmälle tuotettaviin palvelusopimuksiin perustuvista palveluista. Vertailukaudella muutot tuotot olivat niin ikään 1,5 miljoonaa euroa, mutta muodostuivat ryhmän palvelusopimusten tuottojen lisäksi Visa Euroopan kaupasta, 0,4 miljoonaa euroa.

Tilikauden liiketoiminnan kokonaiskulut kasvoivat kokonaisuudessaan 13 % ja päättyivät 14,5 (12,9) miljoonaan euroon. Henkilöstökulut muodostuivat palkkakuluista sekä eläke- ja muista henkilösivukuluista. Näiden kulujen kokonaismäärä oli 3,3 (2,8) miljoonaa euroa, jossa kasvua vertailukauteen 19 %. Kokonaisresurssien määrä tilikaudella kasvoi 15 % ollen 35 henkilötövuotta tilikaudella 2017. Muut hallintokulut kohosivat 13 % ollen 9,7 (8,6) miljoonaa euroa. Muut kulut, 1,5 (1,5) miljoonaa euroa, käsittävät poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä 0,6 (0,5) miljoonaa euroa sekä muut liiketoiminnan kulut. Tilikaudella kirjattiin saamisryhmäkohtaisia arvonalentumisia ja luottotappioita 1,2 (1,3) miljoonaa euroa. Kulujen kasvuun vaikutti vertailuvuodesta kasvanut panostaminen toimintojen kehittämiseen. Kulu/tuottosuhte säilyi samalla tasolla vertailuvuoden kanssa 0,8 (0,8).

Säästöpankkien Keskuspankin tuloverot olivat 62 tuhatta (46 tuhatta) euroa. Katsauskauden verovaikutus (verotuotto) selittyy laskennallisten verovelkojen ja saamisten muutoksella.

Tase ja rahoitus (vertailutieto 31.12.2016)

Säästöpankkien Keskuspankin tase kasvoi edelleen ja oli kauden päättyessä 2 674 (2 305) miljoonaa euroa. Yhteenliittymän Säästöpankeille ja Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:lle myönnettyjen luottojen yhteismäärä kasvoi 34 % päätyen 1 372 (1 024) miljoonaa euroon. Säästöpankkien Keskuspankin varat ovat käteisten varojen, 1 102 (1 083) miljoonaa euroa, lisäksi pääsääntöisesti sijoitettu keskuspankkirahoitukseen oikeuttaviin saamistodistuksiin 26 (59) miljoonaa euroa.

Myönnetyt, käytössä olevat, korttiluotot kasvoivat tilikauden aikana 13 % päätyen 93 (82) miljoonaa euroon ja muodostivat merkittävimmän osan lainoista ja saamisista asiakkailta. Liikkeeseen laskettujen velkakirjojen määrä oli tilikauden lopussa 1 535 (1 420) miljoonaa euroa.

Katsauskaudella Säästöpankkien Keskuspankki on laskenut liikkeeseen Irlannin arvopaperipörssiin listatun EMTN -ohjelman alla yhteensä 165 miljoonan euron arvosta vakuudettomia seniorimuotoisia joukkovelkakirjoja.

Velat asiakkaille muodostui valtioiden, monikansallisten organisaatioiden ja ulkomaisten rahastojen talletuksista päätyen vuoden lopussa 263 (9) miljoonaa euroon.

Vuoden lopussa Säästöpankkien Keskuspankilla oli järjestämättömiä korttiluottosaamisia 0,7 (0,8) miljoonaa euroa, joka on 0,8 % (1,0 %) saamiskannasta. Saamisryhmäkohtaisia arvonalentumisia kirjattiin 0,4 (0,4) miljoonaa euroa. Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kuuluvat asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset, joiden määrä tilikauden päättyessä oli 535 (209) miljoonaa euroa, koostuvat pääosin myönnettyistä nostamattomista luotoista. Tilikauden kasvu 326 miljoonaa euroa johtuu Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten kanssa sovitusta rahoitussopimuksista, joissa kaupapäivä on vasta katsauskauden päättymisen jälkeen.

Osakkeet ja oma pääoma

Säästöpankkien Keskuspankilla on yhteensä 17 391 kappaletta osakkeita ja pankin osakepääoma on 39 999 618,60 euroa. Säästöpankkien Keskuspankin hallussa ei ole omia osakkeita.

Oman pääoman määrä 31.12.2017 oli 49,9 (47,8) miljoonaa euroa ja se luetaan kokonaan ydinpääomaan. Oma pääoma oli vertailuvuoden tasolla ja muutos selittyy katsauskauden tuloksella (tulos verojen jälkeen). Oman pääoman tuotto oli 4,0 % (2,4 %). Koko pääoman tuotto on 0,1 % (0,1 %).

Vakavaraisuus ja riskiasema

Vakavaraisuuden hallinta (vertailutieto 31.12.2016)

Säästöpankkien Keskuspankki on määritellyt vakavaraisuuden hallintaprosessin, jonka tavoitteena on pankin riskinkantokyvyn riittävyyden turvaaminen suhteessa toiminnan kaikkiin olennaisiin riskeihin. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Säästö-

pankkien Keskuspankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokykynsä vastaamaan Pankin riskien yhteismäärää. Vakavaraisuuden hallintaprosessin kautta määritettävät sisäiset pääomatarpeet perustuvat vakavaraisuussääntelyn Pilari I:n mukaisiin pääomavaateisiin ja sen ulkopuolisiin riskeihin kuten rahoitustaseen korkorisktiin, sijoitussalkun markkinarisktiin ja liiketoimintarisktiin. Sisäisessä arviointiprosessissa Säästöpankkien Keskuspankki arvioi pääoman määrän, joka riittää kattamaan myös Pilari I:n ulkopuolista riskeistä syntyvät odottamattomat tappiot.

Pankin hallituksella on kokonaisvastuu vakavaraisuudenhallinnasta. Pankin hallitus hyväksyy vakavaraisuuden hallinnan lähtökohdat, tavoitteet ja periaatteet. Lisäksi hallitus vahvistaa yleiset vaatimukset vakavaraisuuden mittaus- ja arviointimenetelmille sekä yleiset periaatteet vakavaraisuuden hallintaprosessin järjestämisestä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hallitus vahvistaa riskistrategiat ja määrittää tavoitetasot pääomalle, joka kattaa kaikki liiketoiminnasta ja ulkoisen toimintaympäristön muutoksista aiheutuvat olennaiset riskit. Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan konsolidoidusti yhteenliittymätasolla. Keskusyhteisön hallitus on asettanut yhteenliittymän ja pankkien vakavaraisuudelle tavoitetasot, joita seurataan neljännesvuosittain.

Stressitestit

Osana vakavaraisuuden hallintaprosessia Säästöpankkien Keskuspankki arvioi omaa riskiasemaansa ja pääoman riittävyyttä stressitesteillä. Stressitestejä käytetään arvioitaessa miten erilaiset poikkeuksellisen vakavat, mutta mahdolliset tilanteet voivat vaikuttaa tuloksentelekykyyn, vakavaraisuuteen ja pääomien riittävyyteen. Stressitestien avulla pyritään tunnistamaan Säästöpankkien Keskuspankin kannalta keskeisimmät riskit ja arvioimaan, miten haavoittuvainen Pankin rakenne on näiden riskien toteutumisen suhteen. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Pääoman jatkuvuussuunnitelma

Säästöpankkien Keskuspankin pääoman jatkuvuussuunnitelma on tehty ennalta arvaamattomien tapahtumien varalle, jotka saattavat vaarantaa pankin vakavaraisuuden. Osana pääoman jatkuvuussuunnitelmaa ovat pääoman määrälle ja laadulle hallituksen asettamat tavoitetasot ja seurantarajat, joita seurataan neljännesvuosittain. Pääoman jatkuvuussuunnitelmassa on kuvattu toimenpiteet, joihin toimiva johto ja hallitus voivat ryhtyä, jos vakavaraisuussuhdeluvulle asetettu seurantaraja rikkoutuu.

Pilari I pääomavaateet

Säästöpankkien Keskuspankin suurimmat pääomavaateet muodostuvat korttiluottosaamisista. Pankin luottoriskin pääomavaade lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisen riskin pääomavaade perusmenetelmällä. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttaposiitiolle.

Omat varat ja vakavaraisuus

Säästöpankkien Keskuspankin vakavaraisuus on vahvalla tasolla ja täyttää sekä 8 %:n vähimmäistason että lisäpääomavaatimukset. Vuoden 2015 alussa otettiin käyttöön sekä kiinteä lisäpääomavaatimus 2,5 % että muuttuva lisäpääomavaatimus, jonka viranomaiset voivat tarvittaessa asettaa 0 - 2,5 %:n tasolle. Finanssivalvonta on asettanut Säästöpankkien yhteenliittymälle luottolaitoslain mukaisen harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen osana valvojan arvioon (SREP) liittyvää prosessia. Harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus on suuruudeltaan 0,5 % ja tulee täyttää ydinpääomalla (CET1). Harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus tuli voimaan 30.6.2017 ja se tulee täyttää yhteenliittymätasolla.

Säästöpankkien Keskuspankki julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan ja tilinpäätöksen liitetietoja. Puolivuosikatsauksessa on julkistettu keskeiset vakavaraisuustiedot.

Säästöpankkien Keskuspankin omat varat olivat yhteensä 47,0 (44,9) miljoonaa euroa, kun omien varojen vähimmäisvaatimus oli 11,8 (10,8) miljoonaa euroa. Ydinpääoma (CET1) muodostui kokonaan ensisijaisesta pääomasta ja sen määrä oli 47,0 miljoonaa euroa. Oma pääoma koostuu ensisijaisista rajoituksettomista omista varoista sekä ydinpääomasta.

Säästöpankkien Keskuspankin vakavaraisuussuhde oli korkealla tasolla ollen vuoden lopussa 31,7% (33,2 %). Korkeaa vakavaraisuuslukua selittää osaltaan Finanssivalvonnan yhteenliittymälle antama poikkeuslupa, jonka mukaisesti Säästöpankkien yhteenliittymän sisäisten rahoituserien riskipainona käytetään vakavaraisuuslaskennassa 0 %.

Säästöpankkien Keskuspankin vakavaraisuutta koskevat tiedot sisältyvät Säästöpankkien yhteenliittymän konsolidoituun tilinpäätökseen. Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistussuosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen laitoksen tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa 0 % riskipainoa yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuisiin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010). Säästöpankkiryhmä julkistaa ns. Pilari III:n mukaiset vakavaraisuustiedot tilinpäätöksessään.

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös on saatavissa www.saastopankki.fi verkkopalvelussa tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käyntiosoitteesta Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Vakavaraisuuslaskelma

Omat varat (1 000 euroa)	2017	2016
Ydinpääoma ennen lakisääteisiä vähennyksiä	49 901	47 820
Ydinpääomaan tehtävät lakisääteiset oikaisut	-2 896	-2 874
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	47 005	44 946
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1) yhteensä	47 005	44 946
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2) yhteensä	47 005	44 946
Riskipainotetut vastuut		
Luotto- ja vastapuoliriski	118 886	113 352
Taseessa olevat erät	87 734	82 286
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	29 477	29 176
Johdannaiset	1 674	1 890
Vastuun arvon oikaisuriski	4 194	6 452
Markkinariski	1 251	-
Valuuttariski	1 251	-
Operatiivinen riski	23 726	15 593
Riskipainotetut erät yhteensä	148 056	135 397
Omien varojen vähimmäisvaatimus	11 845	10 832
Omien varojen vähimmäisvaatimuksen ylittävä määrä	35 160	34 114
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	31,7	33,2
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	31,7	33,2
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	31,7	33,2
Pääomavaatimus		
Omat varat	47 005	44 946
Pääomavaatimus *	15 546	14 217
Pääomapuskuri pääomavaatimuksen jälkeen	31 459	30 729

*Pääomavaatimus muodostuu lakisääteisestä vähimmäisvakavaraisuusvaateesta 8 %, luottolaitoslain mukaisesta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 % ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

Vähimmäisomavaraisuusaste

Säästöpankkien Keskuspankin vähimmäisomavaraisuusaste oli 1,6 prosenttia (1,8 %). Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu tiedossa olevan sääntelyn mukaisesti ja kuvaa pankin ensisijaisten pääomien suhdetta kokonaisvastuisiin.

(1 000 euroa)	2017	2016
Ensisijainen pääoma	47 005	44 946
Vastuiden kokonaismäärä	2 849 598	2 474 106
Vähimmäisomavaraisuusaste	1,6	1,8

Kriisratkaisusuunnitelma

Euroopan parlamentin ja unionin direktiivi 2014/59/EU luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisratkaisukehyksestä tuotiin kansallisesti voimaan 1.1.2015 alkaen (Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisratkaisusta). Kriisratkaisulain toteuttamiseksi perustettiin Rahoitusvakausvirasto (Laki rahoitusvakausvirastosta, 1995/2014), joka loi Säästöpankkien yhteenliittymälle kriisratkaisusuunnitelman keväällä 2017. Osana kriisratkaisusuunnitelmaa Rahoitusvakausvirasto päätti 24.5.2017 asettaa Säästöpankkien yhteenliittymälle luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisratkaisusta annetun lain (1194/2014) 8 luvun 7 §:ssä tarkoitetun alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärän. Alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärä tulee täyttää 31.12.2018 lukien. Vaade koskee vain yhteenliittymätasoa, mutta Rahoitusvakausvirasto arvioi vaateen asettamista jäsenluottolaitostasolla uudelleen vuonna 2018. Tämä alentamiskelpoinen velkojen vähimmäismäärä on luonteeltaan Pilari II tyyppinen minimivaade, joka on täytettävä jatkuvasti.

Riskiasema

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan tavoitteena on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa toiminnan jatkuvuus. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta riittävästä ja tehokkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta.

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi

Riskienhallinnalla tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien sekä siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, mitaamista, rajoittamista ja seuranta. Riskienhallinnalla pyritään vähentämään ennakoimattomien tappioiden todennäköisyyttä tai uhkaa valvottavan maineelle ja siten varmistamaan ryhmästrategian toteuttamista. Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta on osa sisäistä valvontaa. Säästöpankkien Keskuspankilla on liiketoiminoista riippumaton riskienvalvonta -toiminto.

Säästöpankkien Keskuspankki tuottaa strategiansa mukaisesti säästöpankeille erilaisia keskusluottolaitospalveluita: maksujenvälitys- ja tilinhoitajatoimintoja kaikille säästöpankeille, yhteenliittymän jäsensäästöpankeille maksukorttien liikkeeseenlaskupalveluita sekä likviditeetin hallintaan, jälleerahoitukseen ja tasehallintaan liittyviä palveluita. Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä Säästöpankkien Keskuspankki niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota. Säästöpankkien Keskuspankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla.

Vuonna 2017 Säästöpankkien Keskuspankki altistui toiminnassaan luotto-, markkina- ja operatiivisille riskeille sekä liiketoiminta- ja likviditeettiriskeille.

Luotto- ja vastapuoliriskit

Luotto- ja vastapuoliriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei kykene täyttämään sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Luottoriskien suurin lähde ovat luotot, mutta vastapuoliriskiä voi syntyä myös muunlaisista saamisista, kuten pankkitalletuksista, sijoitusalkuihin hankituista arvopapereista ja johdannaissopimuksista sekä taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -limiiteistä ja takauksista.

Keskittymäriskillä tarkoitetaan puolestaan sitä, että Säästöpankkien Keskuspankin yhdelle asiakkaalle ja/tai asiakaskokonaisuudelle myöntämien luottojen kokonaismäärä ei saa ylittää luottolaitoslaissa, muissa säädöksissä tai Finanssivalvonnan tai muun valvontaviranomaisen antamissa määräyksissä ja ohjeissa vahvistettuja enimmäismääriä. Yksittäisten vastapuolien aiheuttamia keskittymäriskejä on säännelty limiiteillä ja enimmäisasiakastuuta koskevilla toimintaohjeilla sekä yhteenliittymä- että yksittäisellä jäsenluottolaitostasolla.

Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen vahvistamat liiketoiminta- ja riskistrategiat määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat sijoitustoimintaa ja luotonannon suuntaamista.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan pankin kykyä vastata sitoumuksistaan. Likviditeettiriski voi aiheutua sisään tulevien ja ulos menevien kassavirtojen hallitsemattomuudesta ja/tai ennakoimattomuudesta. Likviditeettiriskiksi voidaan määritellä myös tarvittavan jälleerahoituksen kustannusten hallitsematon nousu. Likviditeettiriski voidaan tarkemmin jakaa lyhyen aikavälin maksuvalmiusriskiin ja pitkän aikavälin rahoitusriskiin.

Maksuvalmiusriskiä hallitaan mm. pitämällä riittävästi likvidejä varoja maksuvalmiuden takaamiseksi. Säästöpankkien Keskuspankin maksuvalmius on säilynyt hyvänä koko vuoden 2017.

Finanssivalvonta on katsauskaudella antanut Yhteenliittymälain mukaisen luvan Säästöpankkien yhteenliittymän Keskusyhteisönä toimivalle Säästöpankkiliitto osk:lle päättää, ettei sen jäsenluottolaitoksiin sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia.

Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen ja markkinahintojen muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja omiin varoihin. Tilikaudella 2017 Säästöpankkien Keskuspankilla oli markkinariskeistä korko- ja valuuttariskiä alla kuvatuksi.

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta pankin tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon ja korkokatteeseen. Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä eriaikaisista korontarkistus- tai erääntymisajankohdista. Säästöpankkien Keskuspankki soveltaa käyvän arvon suojausta ja käyttää koronvaihtosopimuksia korkoriskiasemansa sopeuttamiseen. Säästöpankkien Keskuspankki käyttää korkoriskinsä seuraamiseksi nykyarvo- ja tulorisikimenetelmää.

Valuuttariski

Valuuttariskillä tarkoitetaan valuuttakurssien muutosten vaikutusta tulokseen tai omaan pääomaan. Säästöpankkien Keskuspankille syntyy valuuttariskiä vähäisessä määrin sijoitussalkussa olevien, korttiliiketoiminnalle oleellisten Visa Inc -osakkeiden vuoksi. Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten otolainauksessa tai likviditeetisalkuissa ei saa olla avointa valuuttapositiona. Valuuttapositiona seurataan vakavaraisuuslaskennassa käytettävän menetelmän mukaisesti (pääomavaade lasketaan, mikäli kokonaisnettovaluuttapositiona on yli 2 % -yksikköä omien varojen yhteismäärästä).

Operatiivinen riski

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Myös oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin.

Säästöpankkien Keskuspankissa tunnistetaan ja dokumentoidaan tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit. Operatiivisten riskien tunnistamisen kautta määritellään valvonta ja kontrollit. Osa operatiivisten riskien aiheuttamista tappioista suojataan vakuutusturvalla. Lisäksi jatkuvuussuunnitelmissa varaudutaan toiminnan merkittäviin häiriöihin. Säästöpankkien Keskuspankin operatiiviselle johdolle raportoidaan säännöllisesti operatiivisista riskeistä ja toteutuneista vahingoista sekä läheltä piti tilanteista.

Liiketoimintariski

Liiketoimintariskit kuvaavat liiketoimintaympäristöstä johtuvien epävarmuuksien vaikutuksia liiketoimintaan. Liiketoimintariskit syntyvät kilpailusta, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksista sekä tuloksen muodostumisen odottamattomista heilahduista. Liiketoimintariskit voivat syntyä myös väärän strategian valinnasta, puutteellisesta johtamisesta tai hitaasta reagoimisesta toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin. Liiketoimintariskiä hallitaan ja minimoidaan Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen strategia- ja liiketoimintasuunnitelmien avulla. Arvio liiketoimintariskeistä sisältyy hallituksen hyväksymään vakavaraisuuden hallintasuunnitelmaan (ICAAP).

Luottoluokitus

Luottoluokituslaitos S&P Global Ratings vahvisti Säästöpankin Keskuspankin luottoluokituksen 28.4.2017 ja nosti pitkäaikaisen luottoluokituksen tasolta 'BBB+' tasolle A-, näkymät vakaat. Samalla lyhytaikainen luottoluokitus vahvistettiin tasolle (A-2'). Edellinen S&P:n luottoluokitusarvio oli tehty marraskuussa 2016.

Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

Säästöpankkien Keskuspankin varsinaisessa yhtiökokouksessa käsitellään edellisen vuoden tilinpäätös, voitonjako, vastuuvapauden myöntäminen sekä valitaan hallituksen jäsenet. Päätökset Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminnasta ja strategisista asioista tekee Säästöpankkien Keskuspankin hallitus. Lisäksi hallituksen tehtävänä on tehdä päätökset merkittävimmistä Säästöpankkien Keskuspankin liiketoimintaan liittyvistä asioista sekä valita Säästöpankkien Keskuspankille toimitusjohtaja. Hallituksen tehtäviin kuuluu myös varmistaa, että Säästöpankkien Keskuspankilla on koko sen toiminnan kattava ja asiallisesti järjestetty kirjanpito, tilinpäätöskäytännöt ja taloudellinen raportointi. Lisäksi hallitus vastaa siitä, että Säästöpankkien Keskuspankilla on riittävä ja asianmukaisesti järjestetty sisäinen valvonta, sisäinen tarkastus ja tilintarkastus. Hallituksen työskentely perustuu vahvistettuihin ohjeisiin ja hallituksen työjärjestykseen. Säästöpankkien Keskuspankin toimitusjohtaja hoitaa Säästöpankkien Keskuspankin juoksevaa hallintoa hallitukselta saamiensa ohjeiden mukaisesti.

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan riippumattomuuden selvittäminen tapahtuu Finanssivalvonnan antamien määräysten mukaisesti. Tehtävään valittaessa sekä vuosittain hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan on annettava selvitys yhteisöistä, joissa he toimivat. Lisäksi hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on annettava Finanssivalvonnan määräyksen mukainen sopivuus- ja luotettavuus selvitys tehtävää vastaanottaessaan.

Säästöpankkien Keskuspankin hallinto ja henkilöstö

Säästöpankkien Keskuspankin varsinainen yhtiökokous pidettiin 16.3.2017. Hallituksen esitys voitonjosta hyväksyttiin. Lisäksi yhtiökokous myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Säästöpankkien Keskuspankin hallitukseen kuuluivat seuraavat jäsenet:

Nimi	asema
Kämäri Pasi	jäsen, puheenjohtaja, 22.8.2017 saakka
Huupponen Juhani	jäsen, varapuheenjohtaja
Bondén Hans	jäsen, 16.3.2017 alkaen
Finne Peter	jäsen, 16.3.2017 saakka
Hakala Jussi	jäsen
Rinta Jarmo	jäsen, 16.3.2017 saakka
Seppälä Risto	jäsen
Suominen Jukka	jäsen, 16.3.2017 saakka
Syvänen Hannu	jäsen

Hallituksen jäsenet ovat rahoitusalan johtotehtävissä toimivia. Hallitus kokoontui tilikauden aikana yhteensä kuusitoista (16) kertaa.

Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen puheenjohtaja Pasi Kämäri erosi Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen jäsenyydestä ja puheenjohtajuudesta 23.8.2017, jolloin hänen toimimensa Säästöpankkiliitto osk:n toimitusjohtajana päättyi. Pasi Kämärin eron jälkeen hallituksen puhetta on johtanut varapuheenjohtaja Juhani Huupponen.

Säästöpankkien Keskuspankin toimitusjohtaja Kirsi Autiosalo on ilmoittanut jättävänsä Säästöpankkien Keskuspankin toimitusjohtajan tehtävät 19.3.2018 lukien. Uuden toimitusjohtajan haku on alkanut.

Varsinainen yhtiökokous valitsi Säästöpankkien Keskuspankin tilintarkastajaksi KHT-yhteisö KPMG Oy Ab:n päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Petri Kettunen.

Säästöpankkien Keskuspankin henkilöstömäärä vahvistui uusien palveluiden vaatimalla tavalla ja henkilöstön määrä kokonaisresurssiksi muutettuna tarkastelukauden päättyessä 31.12.2017 oli 35 henkilöä.

Lähipiirillä tarkoitetaan Säästöpankkien Keskuspankissa johtavassa asemassa olevia avainhenkilöitä ja heidän perheenjäseniään. Säästöpankkien Keskuspankin lähipiiriin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja sekä toimitusjohtajan sijainen. Säästöpankkien Keskuspankki ei, vakuudettomia korttiluottoja lukuun ottamatta, ole myöntänyt lähipiirilainoja tai sijoituksia eikä sillä ole lähipiiriliiketoimia. Lähipiirille myönnetty korttiluotot on myönnetty samoin yleisin ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin.

Palkitsemisjärjestelmä

Säästöpankkien Keskuspankin palkitsemisessa noudatetaan Euroopan Unionin ja kansallisen lainsäädännön säännöksiä sekä Finanssivalvonnan ohjeita, suosituksia ja Suomen Corporate Governance -sääntöjä.

Säästöpankkien Keskuspankki noudattaa päätettäessä toimivan johdon ja henkilökunnan palkitsemisjärjestelmästä luottolaitoslain hallinto- ja ohjausjärjestelmien 8. lukua. Säästöpankkien Keskuspankissa ei kuitenkaan sovelleta luottolaitoslain 8. luvun 9, 11 ja 12 §:ien säännöksiä niihin palkkionsaajiin, joiden muuttuva palkkio yhden vuoden ansaintajaksolta ei ylitä 50 tuhatta euroa, eikä ylitä 100 prosenttia palkkionsaajan kiinteän palkkion kokonaismäärästä.

Palkitsemisjärjestelmällä tarkoitetaan niitä päätöksiä, sopimuksia, toimintaperiaatteita ja menettelytapoja, joita noudatetaan johdon ja henkilöstön palkitsemisessa. Palkitsemisjärjestelmä sisältää sekä palkitsemistavan että sen kehittämiseen ja toteuttamiseen liittyvät prosessit. Palkitsemisjärjestelmää kehitetään aktiivisesti ja pitkäjänteisesti yhteenliittymän kilpailukyvyyn, hyvän taloudellisen kehityksen, kannustavuuden, sitouttamisen sekä uusien pätevien henkilöiden saatavuuden turvaamiseksi.

Palkitsemisen periaatteet ovat liiketoimintastrategian, tavoitteiden ja arvojen mukaisia sekä vastaavat pitkän aikavälin etua. Palkitsemisjärjestelmä on linjassa Säästöpankkien Keskuspankin hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa ja toteutetaan aina voimassa olevien riskienhallintaperiaatteiden puitteissa. Palkitseminen ei kannusta toiminnassa riskinottoon, joka ylittää Säästöpankkien Keskuspankin riskinkantokyvyn perusteella määritellyn tai muuten kestävän riskitason.

Yhtiökokous päätti 16.3.2017 hallituksen palkkioista seuraavasti:

vuosipalkkio, puheenjohtaja, 6 500 euroa*

vuosipalkkio, varapuheenjohtaja, 2 500 euroa

vuosipalkkio, jäsen, 1 000 euroa

kokouspalkkio, 500 euroa**

*Säästöpankkiryhmän nimitysvaliokunnan päätöstä seuraten, mikäli Säästöpankkiliiton toimitusjohtaja hoitaa puheenjohtajuutta, vuosipalkkiota ei makseta, sillä tehtävän katsotaan kuuluvan toimitusjohtajan tehtävänkuvaan.

**Kokouspalkkio maksetaan kustakin hallituksen varsinaisesta kokouksesta (pois lukien päätökset ilman kokousta). Kokouspalkkiota ei makseta Säästöpankkiliiton toimitusjohtajalle.

Toimitusjohtajan työsuhteen ehdot ja edut hyväksyy Säästöpankkien Keskuspankin hallitus. Säästöpankkien Keskuspankilla on käytössä palkitsemisjärjestelmä, jonka perusteella henkilökunnalle toimitusjohtaja mukaan lukien voidaan maksaa enintään 3 kuukauden palkkaa vastaava määrä asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Pankilla ei ole käytössä eläke- tai muita vastaavia järjestelyitä.

Palkitsemisen perusteena oleva kokonaiskompensaatio jakautuu kiinteään ja muuttuvaan palkanosaan. Muuttuva palkanosa käsittää sekä lyhyen että pitkän aikavälin palkitsemisen. Säästöpankkien Keskuspankissa on tunnistettu merkittävät riskinottajahenkilöt, jotka voivat vaikuttaa pankin riskiprofiiliin tai toiminnallaan aiheuttaa Säästöpankkien Keskuspankille merkittävää taloudellista riskiä.

Sisäinen tarkastus todentaa vähintään kerran vuodessa, että Säästöpankkiliitto osk:n hallituksen päättämiä palkitsemisjärjestelmiä on Säästöpankkien Keskuspankissa noudatettu.

Pilari III:n mukaiset palkitsemista koskevat tiedot julkistetaan Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä. Tilinpäätös on saatavissa Säästöpankkiryhmän kotisivuilla osoitteesta www.saastopankki.fi tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käyntiosoitteesta Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot

Säästöpankkien Keskuspankin pankkijärjestelmä on ulkoistettu Oy Samlink Ab:hen, jota Säästöpankit omistavat. Korttien liikkeellelaskun sekä korttiluottojen myöntämiseen liittyvät tukipalvelut Säästöpankkien Keskuspankki ostaa pääosin Nets Oy:ltä ja korttien valmistamiseen ja toimittamiseen liittyvät palvelut EVRY Card Services Oy:ltä. Säästöpankkien Keskuspankki ostaa kirjanpito palveluita sekä Säästöpankkiliitto osk:n taloushallinnolta että Samlinkin täysin omistamalta Paikallispankkien PP-Laskenta Oy:ltä. Säästöpankkien Keskuspankki ostaa sisäisen tarkastuksen palvelut Säästöpankkiliitto osk:n sisäiseltä tarkastukselta.

Yhteiskuntavastuu

Säästöpankkiryhmä julkaisee osana Säästöpankkiryhmän vuosikertomusta vastuullisuusraportin, raportti on julkaisun jälkeen nähtävillä sivuilla saastopankki.fi. Säästöpankkien Keskuspankin yhteiskuntavastuulla tarkoitetaan Säästöpankkien Keskuspankin vastuuta yritystoimintansa vaikutuksista ympäröivään yhteiskuntaan ja yrityksen sidosryhmiin. Toimimalla Säästöpankkien keskusluottolaitoksena Säästöpankkien Keskuspankki omalta osaltaan tukee paikallisten Säästöpankkien yhteiskuntavastuuta.

Olenaiset tapahtumat tilinpäätöspäivän jälkeen

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit standardi tuli voimaan 1.1.2018 korvaten kokonaisuudessaan IAS 39 standardin. Voimaantulon seurauksena tilinpäätöksen laadintaperiaatteet muuttuivat vuoden 2018 aloittavien saldojen osalta, vaikuttaen samalla myös aiemmillä tilikausilla tilinpäätöksen kirjattuihin rahoitusinstrumentteihin. Säästöpankkien Keskuspankissa ei ole sovellettu IFRS 9 standardia ennen aikaisesti. Säästöpankkien Keskuspankissa päätettiin, että IFRS 9 siirtymäsäännöksen salliman periaatteen mukaisesti vertailutietoja ei oikaista takautuvasti. Kaikki tilinpäätösperiaatteen muutoksesta johtuvat kirjaukset rahoitusvaroihin tai -velkoihin kirjattiin edellisten tilikausien voittovarojen kautta siirtymähetkeltä, niin, että siirtymähetkellä ei muutoksista synny tulosvaikutusta. Merkittävimmät vaikutukset kirjausperiaatteissa liittyvät luokittelun muutoksiin ja odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan IFRS 9 standardin säännösten mukaisesti. IFRS 9:n vaikutukset esitetty osana tilinpäätöstä liitteessä 2.

Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen tiedossa ei ole IFRS 9 Rahoitusinstrumentit standardin lisäksi muita seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat Säästöpankkien Keskuspankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Vuoden 2018 näkymät

Toimintaympäristön näkymät

Vuoden 2017 jälkipuoliskolla koettu kasvun lievä hidastuminen on jäämässä väliaikaiseksi ja talouskehitys on vuoden 2018 alkaessa jälleen paranemassa. Maailmantalouden näkymä on kääntynyt uudelleen valoisampaan suuntaan, joten kansainvälinen talous tarjoaa Suomelle voimistuvaa vetoapua. Samanaikaisesti investointien vahva kasvu helpottaa kapasiteettirajoitteita. Kotitalouksien kulutuskysynnän kannalta talouden perusolosuhteet ovat yhä suosiolliset: kuluttajien luottamus on historiallisen korkea, työllisyys paranee, korot ovat erittäin alhaiset ja ostovoimakin kasvaa inflaation lievästä kiihtymisestä huolimatta. Kotitalouksien velkaantuneisuus alkaa kuitenkin jo muodostua kulutusta rajoittavaksi tekijäksi ja yksityisen kulutuskysynnän kasvu saattaa jonkin verran hidastua vuoden 2017

tasosta. BKT-kasvun odotetaan silti yltävän lähelle kolmea prosenttia vuonna 2018.

Suomen talouden pitkän aikavälin kasvupotentiaalin turvaamiseksi työmarkkinoiden, sosiaaliturvan, sosiaali- ja terveystalouden, korkeakoulutuksen, yritystukijärjestelmän sekä verotuksen rakenteellista uudistamista on jatkettava. Päätöksenteko on kuitenkin poliittisesti vaikeaa ja tuloksia syntyy hitaasti. Ikäsi-donnaisten hoivamenojen noususta johtuvan kestävyysvajeen vuoksi julkisessa taloudessa ei ole liikkumavaraa hyvästä suhdannetilanteesta huolimatta. Poliittinen keskustelu näistä teemoista oletettavasti kiihtyy vuoden aikana maakuntavaalien ja kevään 2019 eduskuntavaalien vuoksi.

Tuleva vuosi käynnistyy sijoitusmarkkinoiden näkökulmasta suotuisasti. Vahva talouskasvu tukee sijoitustuottoja ja yritysten näkymät pysyvät hyvänä. Osakkeiden ja yrityslainojen korkea arvostustaso on riskitekijä. Reaalikorkojen voimakas nousu todennäköisesti johtaisi voimakkaisiin liikkeisiin sijoitusmarkkinoilla. Keskuspankkien muutokset rahapolitiikassa ovat aikaisempia vuosia merkittävämmässä roolissa sijoitusmarkkinoiden näkökulmasta. Euroopassa korkotason odotetaan kuitenkin pysyvän poikkeuksellisen matalana vielä vuonna 2018.

Liiketoiminnan näkymät

Markkinakorkojen matala taso haastaa tuloksentekoa edelleen vuonna 2018. Matala korkotaso ei kuitenkaan vaaranna Säästöpankkien Keskuspankin tuloksentekoa tai vakavaraisuutta.

Vuonna 2018 Säästöpankkien Keskuspankin toiminnan pääpaino on entistä vahvemmin Säästöpankkien Keskuspankin kyvykkyudessa tukea ja varmistaa Säästöpankkiryhmän strategian toteuttamista.

Säästöpankkien Keskuspankin tuloksen ennakoidaan muodostuvan voitolliseksi vuonna 2018.

Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käytöstä

Säästöpankkien Keskuspankin jakokelpoiset varat ovat 9 685 607,60 euroa.

Säästöpankkien Keskuspankin hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden voitto 1 961 894,28 euroa kirjataan kertyneisiin voittovaroihin, eikä osinkoa jaeta.

Lisätietoja

Lisätietoja antaa toimitusjohtaja Kirsi Autiosalo
kirsi.autiosalo@saastopankki.fi
puh. +358 50 420 0867

Tiedotteet ja muu yritysinformaatio löytyvät Säästöpankkien Keskuspankin kotisivuilta www.spkeskuspankki.fi

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Liikevaihto:	Korkotuotot, palkkiotuotot, kaupankäynnin nettotuotot, liiketoiminnan muut tuotot
Liiketoiminnan tuotot yhteensä:	Korkokate, palkkiotuotot ja -kulut netto, kaupankäynnin nettotuotot, liiketoiminnan muut tuotot
Liiketoiminnan kulut yhteensä:	Henkilöstökulut, liiketoiminnan muut kulut, poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

Kulu-tuottosuhde:

Liiketoiminnan kulut yhteensä

Liiketoiminnan tuotot yhteensä

Oman pääoman tuotto (ROE), %:

Tilikauden tulos * 100

Oma pääoma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Koko pääoman tuotto (ROA), %:

Tilikauden tulos * 100

Taseen loppusumma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Omavaraisuusaste, %:

Oma pääoma * 100

Taseen loppusumma

Vakavaraisuussuhde, %:

Omat varat yhteensä * 100

Riskipainotetut erät yhteensä

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Euroopan Arvopaperimarkkinaviranomaisen (European Securities and Markets Authority, ESMA) ohjeet vaihtoehtoisista tunnusluvuista tulivat voimaan 3.7.2017. Vaihtoehtoisella tunnusluvulla tarkoitetaan taloudellista tunnuslukua, joka kuvaa mennyttä tai tulevaa taloudellista tulosta, taloudellista asemaa tai rahavirtoja ja joka on muu kuin IFRS-normistossa määritelty tai nimetty taloudellinen tunnusluku. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja esitetään kuvaamaan liiketoiminnan taloudellista kehitystä ja parantamaan vertailukelpoisuutta eri raportointikausien välillä.

Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole käytössä vaihtoehtoisia tunnuslukuja, jotka eivät olisi johdettavissa tilinpäätöksen tiedoista, eikä esitetyissä tunnusluvuissa ole tapahtunut muutoksia.

SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKKI SUOMI OYJ:N IFRS-TILINPÄÄTÖS 1.1.-31.12.2017

Tuloslaskelma

(1 000 euroa)	Liite	1-12/2017	1-12/2016
Korkotuotot		22 629	20 648
Korkokulut		-15 922	-15 242
Korkokate	6	6 707	5 406
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	7	10 238	8 242
Kaupankäynnin nettotuotot	8	-774	83
Liiketoiminnan muut tuotot	10	1 454	1 501
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		17 624	15 233
Henkilöstökulut	11	-3 328	-2 796
Liiketoiminnan muut kulut	12	-10 623	-9 574
Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	13	-579	-515
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-14 530	-12 885
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	17	-1 195	-1 251
Liikevoitto		1 900	1 096
Tuloverot	14	62	46
TILIKAUDEN TULOS		1 962	1 142

Laaja tuloslaskelma

(1 000 euroa)	1-12/2017	1-12/2016
TILIKAUDEN TULOS	1 962	1 142
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT		
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:		
Käyvän arvon rahaston muutos		
Käypään arvoon arvostamisesta	119	35
Yhteensä	119	35
TILIKAUDEN LAAJA TULOS	2 080	1 177

Tase

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2017	31.12.2016
VARAT			
Käteiset varat	16	1 102 254	1 082 955
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	17	1 376 815	1 030 716
Lainat ja saamiset asiakkailta	17	93 133	82 412
Johdannaiset	18	3 169	4 615
Sijoitusomaisuus	19	35 039	92 070
Aineelliset hyödykkeet	20	284	202
Aineettomat hyödykkeet	21	1 561	1 590
Versaamiset	22	1 335	1 284
Muut varat	23	59 933	9 287
VARAT YHTEENSÄ		2 673 522	2 305 132
VELAT JA OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ			
Velat			
Velat luottolaitoksille	24	813 497	777 425
Velat asiakkaille	24	263 255	9 281
Johdannaiset	18	61	-
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	25	1 534 862	1 420 273
Verovelat	22	89	70
Muut velat	26	11 858	50 262
Velat yhteensä		2 623 621	2 257 312
Oma pääoma			
Osakepääoma		40 000	40 000
Rahastot		19 215	19 097
Kertyneet voittovarot		-9 314	-11 276
Oma pääoma yhteensä	27	49 901	47 820
VELAT JA OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		2 673 521	2 305 132

Rahavirtalaskelma

(1 000 euroa)	1-12/2017	1-12/2016
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden tulos	1 962	1 142
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta	1 665	882
Laskennallisen veron muutos	-62	-46
Liiketoiminnan rahavirta ennen saamisten ja velkojen muutosta	3 565	1 978
		0
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-352 739	-200 869
Myytavissä olevat rahoitusvarat	56 861	4 397
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	-348 176	-204 042
Lainat ja saamiset asiakkailta	-11 097	-470
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat, lisäys	318	0
Muut varat	-50 646	-755
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	367 088	751 515
Velat luottolaitoksille	36 072	85 040
Velat asiakkaille	253 973	-11 012
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	115 447	644 427
Muut velat	-38 404	33 060
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	17 914	552 624
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-631	-354
Investointien rahavirta yhteensä	-631	-354
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta		
Ärvonalentumiset rahoitusvaroista	376	386
Käyvän arvon muutokset	711	-81
Poistot ja arvonalentumiset sijoituskiinteistöistä sekä aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	579	515
Muut oikaisut	-	62
Yhteensä	1 665,17	882
Rahavarojen muutos tilikaudella	17 283,15	552 269
Rahavarat tilikauden alussa	1 089 992	537 723
Rahavarat tilikauden lopussa	1 107 275	1 089 992
Rahavarat muodostuvat seuraavista eristä:		
Käteiset varat	1 102 254	1 082 955
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	5 022	7 037
Rahavarat yhteensä	1 107 275,23	1 089 992
Saadut korot	22 189	20 764
Maksetut korot	15 323	15 187

Oman pääoman muutokset

(1 000 euroa)	Osake- pääoma	Sijoitetun va- paan oman pää- oman rahasto	Käyvän ar- von rahasto (myytävissä olevat)	Rahastot yhteensä	Voittovarot	Yhteensä
Oma pääoma 1.1.2016	40 000	19 000	62	19 062	-12 418	46 643
Laaja tulos						
Tilikauden voitto					1 142	1 142
Muut laajan tuloksen erät			35	35		35
Laaja tulos yhteensä	0	0	35	35	1 142	1 177
Oma pääoma yhteensä 31.12.2016	40 000	19 000	97	19 097	-11 276	47 820
Oma pääoma 1.1.2017	40 000	19 000	97	19 097	-11 276	47 820
Laaja tulos						
Tilikauden voitto					1 962	1 962
Muut laajan tuloksen erät			119	119		119
Laaja tulos yhteensä	0	0	119	119	1 962	2 080
Oma pääoma yhteensä 31.12.2017	40 000	19 000	215	19 215	-9 314	49 901

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

LIITE 1. TIETOJA RAPORTOIVASTA YHTIÖSTÄ JA KUVAUS SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄSTÄ

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj (jäljempänä Säästöpankkien Keskuspankki) on suomalaisten säästöpankkien omistama pankki, jonka ensisijaisena tehtävänä on hoitaa säästöpankkien ja Säästöpankkiryhmän erilaisia keskusluottolaitospalveluita. Keskusluottolaitospalvelut keskittyvät maksuliike- ja tilinhoitajapalveluihin sekä yhteenliittymän jäsenpankeille tarjottaviin maksukorttien liikkeellelaskupalveluihin sekä likviditeetin hallintaan, jälleenrahoitukseen ja tasehallintaan liittyviin palveluihin. Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja sen merkittävät omistajat ovat yhteenliittymään kuuluvat 23 Säästöpankkia sekä yksi yhteenliittymän ulkopuolinen säästöpankki.

Säästöpankkiryhmä (jäljempänä myös "Ryhmä" tai "Yhteenliittymä") on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, Keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytä- ja osakkuusyhtiöistä. Säästöpankit ovat itsenäisiä alueellisia ja paikallisia pankkeja. Yhdessä Säästöpankit muodostavat pankkiryhmän, jossa yhdistyvät paikallisuus ja valtakunnallisuus. Säästöpankkien perustehtävä on edistää säästäväisyyttä ja asiakkaidensa taloudellista hyvinvointia lähellä asiakasta.

Säästöpankit keskittyvät vähittäispankkitoimintaan, erityisesti päivittäisasiain, säästämisen ja sijoittamisen sekä lainaamisen palveluihin. Tuote- ja palveluvalikoimaa täydentävät Säästöpankkiryhmään kuuluvien tuoteyhtiöiden kanssa tuotettavat muut finanssialan palvelut ja tuotteet. Jäsensäästöpankkien omistamat tuote- ja palveluyhtiöt tukevat ja edistävät Säästöpankkiryhmän liiketoimintaa joko vastuullaan olevien tuotteiden tai keskitetyn palvelutuotannon kautta. Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä Sp-Henkivakuutus Oy, Sp-Rahastoyhtiö Oy, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Koti Oy ovat ryhmän merkittävimmät tuoteyhtiöt.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankki-

liitto osk, 23 Säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj, Sp-Rahastoyhtiö Oy sekä Säästöpankkipalvelut Oy ja edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset.

Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy ja Sp-Koti. Säästöpankkiryhmä ei muodosta konsernia eikä luottolaitostoinnista annetussa laissa määriteltyä konsolidointiryhmää, sillä Säästöpankkiliitto osk:lla ja sen jäsensäästöpankeilla ei ole toisiinsa nähden yleisten konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa. Tämän vuoksi Säästöpankkiryhmälle ei voida määritellä emoyhtiötä.

Säästöpankkiliitto osk toimii koko Säästöpankkiryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä. Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä määrätään, että Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisön Säästöpankkiliitto osk:n on laadittava Säästöpankkiryhmän yhdistelty tilinpäätös, johon myös Säästöpankkien Keskuspankki yhdistetään yhteenliittymäpankkien omistusosuuden suhteessa. Tilinpäätös laaditaan Säästöpankkiryhmän muodostamasta taloudellisesta kokonaisuudesta, johon myös Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu.

Säästöpankkien Keskuspankin kotipaikka on Helsinki, kotivaltio Suomi ja sen rekisteröity osoite on Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki. Jäljennös Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätöksestä on saatavissa internet osoitteesta www.spkeskuspankki.fi tai Säästöpankkien Keskuspankin toimitiloista käyntiosoitteesta Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Vastaavasti Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen jäljennös on saatavissa internet osoitteesta www.saastopankki.fi/saastopankki-ryhma tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käyntiosoitteesta Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Säästöpankkien Keskuspankin hallitus on 6. helmikuuta 2018 hyväksynyt Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätöksen ajalta 1.1.-31.12.2017 ja tilinpäätös asetetaan yhtiökokouksen 2018 vahvistettavaksi. Yhtiökokouksella on mahdollisuus vahvistaa tilinpäätös tai jättää se vahvistamatta.

LIITE 2. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

1. Yleistä

Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti siten kuin EU on standardit hyväksynyt.

Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja talletuspankkien yhteenliittymälain sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, kirjanpidollisten arvioiden muutoksia ja virheitä käsittelevän IAS 8 -standardin periaatteiden mukaisesti Säästöpankkiliitto osk:n hallitus vahvistaa sellaiset sovellettavat tilinpäätösperiaatteet, joihin ei ole saatavissa ohjausta kansainvälisistä tilinpäätösstandardeista.

Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätös laaditaan euroina, joka on pankin kirjanpito- ja toiminnallinen valuutta. Tilinpäätös esitetään euroina, ellei toisin ole mainittu.

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat on muutettu euroiksi Euroopan Keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin. Arvostuksen yhteydessä syntyneet kurssierot on tuloslaskelmassa kirjattu valuuttatoiminnan nettotuotoiksi "Kaupankäynnin nettotuotot" - erän alle.

Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta myytävissä olevia rahoitusvaroja ja suojauskohteita käyvän arvon suojauksessa (suojatun riskin osalta), jotka on arvostettu käypään arvoon.

Varat ja velat netotetaan ainoastaan, kun Säästöpankkien Keskuspankilla ja vastapuolella on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus netottaa summia ja se aikoo joko netottaa tasesaldot tai realisoida omaisuuserän sekä suorittaa velan samanaikaisesti.

2. Rahoitusinstrumentit

Luokittelu ja kirjaaminen

Säästöpankkien Keskuspankin rahoitusvarat luokitellaan IAS 39 mukaisesti kolmeen ryhmään arvostamista varten:

- Myytävissä olevat rahoitusvarat
- Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset
- Lainat ja muut saamiset

Säästöpankkien Keskuspankin rahoitusvelat luokitellaan seuraavaan ryhmään arvostamista varten:

- Muut rahoitusvelat

Luokittelu Säästöpankkien Keskuspankin taseessa on riippumaton IAS 39 mukaisista ryhmistä. Samalle riville taseeseen kirjatuille varoille ja veloille voidaan näin ollen soveltaa eri arvostusperusteita. Taseeseen kirjattujen rahoitusvarojen ja velkojen jako arvostusluokkiin esitetään liitteessä 16.

Rahoitusinstrumenttien ostot ja myynnit on kirjattu kirjanpitoon kaupantekopäivän mukaisesti.

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä kaikki rahoitusvarat ja -velat kirjataan käypään arvoon. Rahoitusinstrumenttien osalta transaktiokulut sisällytetään hankintameno.

Rahoitusvarat ja -velat netotetaan taseessa, jos Säästöpankkien Keskuspankilla on tarkasteluhetkellä laillisesti toimeenpantavissa oleva kuittausoikeus tavanomaisessa liiketoiminnassa sekä laiminlyönti-, maksukyvyttömyys- ja konkurssitapauksissa ja se aikoo toteuttaa suoritukset nettomääräisesti. Säästöpankkien Keskuspankki ei ole netottanut taseen rahoitusvaroja ja -velkoja.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun sopimusperusteinen oikeus rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa tai kun oikeudet on siirretty toiselle osapuolelle niin, että omistukseen liittyvät riskit ja edut on siirretty olennaisiltaosin. Rahoitusvelat kirjataan pois taseesta, kun niiden veloitteet on täytetty ja niiden voimassaolo on lakannut.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarojen ryhmään kirjataan korolliset rahoitusvarat, joihin liittyvät maksusuoritukset ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia, jotka erääntyvät määrättyinä päivinä ja jotka Säästöpankkien Keskuspankki omistaa ja sillä on kyky ja vakaa aikomus pitää eräpäivään asti.

Eräpäivään asti pidettäväksi luokitellut rahoitusvarat arvostetaan jaksotettuun hankintameno- tai arvonalentumistappiolla vähennettyyn hankintameno- tai arvonalentumisesta on ollut objektiivista näyttöä.

Lainat ja muut saamiset

Lainoiksi ja saamisiksi luokitellut rahoitusvarat ovat muita kuin johdannaisvaroihin kuuluvia rahoitusvaroja, joilla on kiinteät tai määriteltävissä olevat maksuvirrat ja joita ei noteerata aktiivisilla markkinoilla.

Lainat ja muut saamiset merkitään niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa käypään arvoon, jossa on huomioitu välittömästi kohdistettavissa olevat transaktiomenot. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintameno- tai arvonalentumistappiolla.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokitellaan rahoitusvarat, joita ei ole luokiteltu edellä kuvattuihin ryhmiin. Myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon. Noteeraamattomat oman pääoman ehtoiset rahoitusvarat on kuitenkin arvostettu hankintameno- tai arvonalentumisella alennettuun hankintameno- tai arvonalentumistappiolla. Myytävissä olevat rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset laskennallisilla veroilla oikaistuna kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta omaan pääomaan muodostettuun käyvän arvon rahastoon. Ulkomaan rahan määräisistä eristä johdettuja kurssivoittoja ja -tappioita ei kirjata käyvän arvon rahastoon vaan suoraan tulokseen. Luovutuksen, myynnin tai arvonalentumisen yhteydessä arvonnmuutos kirjataan pois käyvän arvon rahastosta tuloslaskelman erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot".

Muut rahoitusvelat

Muut rahoitusvelat kirjataan taseeseen sopimuksen tekohetken käypään arvoon ja sen jälkeen efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintameno- tai arvonalentumistappiolla. Johdannaisopimuksia sekä suojauslaskennan kohteena olevaa liikkeelle laskettua velkakirjaa lukuun ottamatta kaikki rahoitusvelat on kirjattu taseeseen jaksotettuun hankintameno- tai arvonalentumistappiolla.

Käyvän arvon määrittäminen

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai jos toimivia markkinoita ei ole, omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevat toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään sen hetkistä ostokurssia. Mikäli markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, niin käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Mikäli arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja ne kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan. Arvostushintoina käytetään markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritetty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille, joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät olennaisilta osin perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettava erä kokonaisuudessaan luokitellaan, määritetään koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimukset arvostetaan tilinpäätöksessä käypään arvoon ja arvomuutokset kirjataan taseeseen ja tuloslaskelmaan.

Säästöpankkien Keskuspankki suojaa korkoriskiään käyvän arvon muutoksilta ja soveltaa suojaussuhteisiin suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena ovat kiinteäkorkoinen antolainaus Säästöpankeille sekä kiinteäkorkoinen liikkeeseen laskettu velkakirja.

Käypää arvoa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmassa erään "Kaupankäynnin nettotuotot". Käypää arvoa suojaattaessa myös suojattava kohde on suojauksen ajan arvostettu käypään arvoon, vaikka se muuten arvostettaisiin jaksotettuun hankintamenuon. Suojattavan kohteen käyvän ar-

von muutos on kirjattu taseessa kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tuloslaskelmassa erään "Kaupankäynnin nettotuotot". Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot

Lainat ja muut saamiset

Lainojen ja muiden saamisten arvonalentumisia kirjataan Säästöpankkien Keskuspankissa saamisryhmäkohtaisesti korttiluottokannasta. Muista luotoista, antolainaus Säästöpankeille, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:lle ja strategisille yhteistyökumppaneille, ei Säästöpankkien Keskuspankin luottoriskistrategian mukaisesti saa syntyä luottotappioita.

Korttiluottojen arvonalennus tehdään järjestämättömiksi todetuista korttiluotoista saamisryhmäkohtaisesti, koska asiakas-kohtaiset vastuut ovat alhaisia ja järjestämättömien luottojen lukumäärä on suuri. Tässä saamisryhmällä tarkoitetaan järjestämättömiksi todettua luottoerää.

Lainojen arvonalentumiset kirjataan taseessa vähennysten tilille. Tuloslaskelmassa saamisten arvonalentumiset kirjataan erään "Arvonalentumistappiot lainoista ja muista saamisista". Mikäli myöhemmin ilmenee, että arvonalentumisen määrä on pienentynyt, arvonalentumiskirjaus peruutetaan.

Lainat ja saatavat, joiden perintää pidetään mahdottomana, kirjataan luottotappioiksi. Luottotappiot kirjataan vähennysten tilille. Lainat ja saatavat, joita ei pystytä perimään, kirjataan lopulliseksi luottotappioksi, ja arvonalentuminen perutaan, kun tavanomainen perintäprosessi on loppuunsaatettu ja yksittäisen lainan tai saatavan tappion lopullinen määrä pystytään laskemaan.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Mikäli tilinpäätöspäivänä havaitaan objektiivista näyttöä siitä, että eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin luokitellun saamistodistuksen arvo on alentunut, tehdään saamistodistukselle arvonalentumistestaus.

Jos tarkastelussa havaitaan arvon alentuneen, kirjataan arvonalennus tulosvaikutteisesti erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot". Arvonalentumistappion määrä määritetään saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Diskonttauskorkona käytetään saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa.

Myytävässä olevat rahoitusvarat

Mikäli tilinpäätöspäivänä havaitaan objektiivista näyttöä siitä, että myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokitellun arvopaperin arvo on saattanut alentua, arvopaperille tehdään arvonalentumistestaus. Jos tarkastelussa havaitaan arvon alentuneen, käyvän arvon rahastoon kertynyt tappio kirjataan tulosvaikutteisesti erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot".

Oman pääoman ehtoiseen instrumenttiin tehdyn sijoituksen arvon alentumista osoittavaan objektiiviseen näyttöön kuuluu mm. liikkeeseenlaskijan tai velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet sekä informaatio merkittävistä, vaikutuksiltaan epäedullisista muutoksista siinä teknologia- tai markkinaympäristössä tai siinä taloudellisessa tai oikeudellisessa ympäristössä, jossa liikkeeseenlaskija toimii. Tällainen näyttö antaa viitteitä siitä, että oman pääoman ehtoiseen instrumenttiin tehdyn sijoituksen hankintamenua ei mahdollisesti saada takaisin. Myös oman pääoman ehtoiseen instrumenttiin tehdyn sijoituksen käyvän arvon merkittävä tai pitkäaikainen lasku alle hankintamenuon on objektiivista näyttöä arvon alentumisesta. Säästöpankkien Keskuspankin

johto on arvioinut, että käyvän arvon lasku on merkittävä, kun se on yli 30 prosenttia alempi kuin instrumentin hankintameno ja pitkäaikainen, kun arvonalentuminen on kestänyt yhtäjaksoisesti yli 18 kuukautta.

Oman pääoman ehtoisen sijoituksen arvonalentumistappiona kirjataan hankintamenon ja tilinpäätöspäivän käyvän arvon erotus, vähennettynä kyseisestä rahoitusvarasta aikaisemmin tulosvaikutteisesti kirjatuilla arvonalentumistappioilla. Myytävissä olevaksi luokiteltuun oman pääoman ehtoiseen instrumenttiin tehdyn sijoituksen tulosvaikutteisesti kirjattuja arvonalentumistappiota ei peruuteta tulosvaikutteisesti, vaan myöhempi arvonnmuutos kirjataan käyvän arvon rahastoon.

Myytävissä olevaa vieraan pääoman ehtoista rahoitusinstrumenttia, kuten velkakirjalainaa, koskeva arvonalentumistestaus perustuu pääasiassa siitä tulevaisuudessa saatavien rahavirtojen kertymiseen. Käyvän arvon lasku, joka johtuu pelkästään riskittömän markkinakoron noususta, ei synnytä arvonalentumistappion kirjaamistarvetta. Sen sijaan vastapuolen luottoriskipreemion kasvu voi olla näyttö heikentyneestä maksukyvyistä.

Saamistodistusten osalta arvonalentumistappion määrä määritetään saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytetävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Saamistodistusten arvonalentumistappion peruuntuminen kirjataan tulosvaikutteisesti.

3. Vuokrasopimukset

Vuokrasopimus on sopimus, jonka mukaan vuokralle antaja antaa vuokralle ottajalle oikeuden käyttää omaisuuserää sovitun ajan maksua tai toistuvia maksuja vastaan. Vuokrasopimukset luokitellaan sopimuksen syntymisajankohtana rahoitusleasingisopimuksiksi tai muiksi vuokrasopimuksiksi liiketoimen tosiasiallisen sisällön mukaan. Vuokrasopimus on rahoitusleasingisopimus, mikäli se siirtää vuokralle ottajalle olennaisilta osin omistamiselle ominaiset riskit ja edut. Muutoin se on muu vuokrasopimus.

Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole rahoitusleasingisopimuksella vuokralle otettuja omaisuuseriä. Muulla vuokrasopimuksella vuokralle otettujen hyödykkeiden vuokrat merkitään tuloslaskelmaan kuluiksi tasasuuruksina erinä vuokra-ajan kuluessa tuloslaskelman erään liiketoiminnan muut kulut. Säästöpankkien Keskuspankki on vuokralle ottajana mm. konttoritiloista ja kannettavista tietokoneista.

4. Työsuhde-etuudet

Työsuhde-etuuksiin sisältyvät lyhytaikaiset työsuhde-etuudet, työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet ja muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet. IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardi määrää työsuhde-etuksien kirjanpitokäsittelyn.

Lyhytaikaisia työsuhde-etuuksia ovat esimerkiksi palkat ja luontaisedut, vuosilomat ja tulospalkkiot. Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet odotetaan maksettavan kokonaisuudessaan 12 kuukauden kuluessa sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana työntekijät suorittavat asianomaisen työn.

Maksuperusteisissa eläkejärjestelyissä Säästöpankkien Keskuspankki maksaa kiinteitä eläkevakuutusmaksuja eläkevakuutusyhtiöille eikä Säästöpankkien Keskuspankilla tämän jälkeen ole juridista tai todellista velvollisuutta lisämaksujen suorittamiseen, jos eläkevakuutusyhtiö ei pysty suoriutumaan kyseisten etuuskien maksamisesta. Merkittävin maksuperusteinen järjestely on työntekijän eläkelain mukainen perusva-

kuutus (TyEL). Ulkopuolinen eläkevakuutusyhtiö vastaa tästä eläketurvasta Säästöpankkien Keskuspankissa.

Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet perustuvat pitkäaikaiseen työsuhteeseen. Tällaisia etuuksia ovat esimerkiksi palkallinen loma, palkkio tai lahja, joka myönnetään palveluvuosien kertymän perusteella. Työsuhde-etuudet kirjataan tuloslaskelman erään Henkilöstökulut.

5. Aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke on yksilöitävässä oleva omaisuuserä, jolla ei ole aineellista olomuotoa. Säästöpankkien Keskuspankin aineettomia hyödykkeitä ovat muun muassa ulkoisilta toimijoilta ostetut tietokoneohjelmistot ja ohjelmistolisenssit.

Aineeton hyödyke kirjataan taseeseen vain, jos on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu yhteisön hyväksi ja omaisuuserän hankintameno on luotettavasti määriteltävissä. Vastainen taloudellinen hyöty saattaa sisältää palvelujen tai tavaroiden myyntituloja, kustannussäästöjä tai muuta hyötyä, joka syntyy Säästöpankkien Keskuspankin käyttäessä omaisuuserää.

Alkuperäinen arvostaminen tapahtuu hankintameno. Hankintameno käsittää ostohinnan sisältäen kaikki menot, jotka välittömästi johtuvat omaisuuserän saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Hankintameno ei lueta hyödykkeen käytöstä ja henkilökunnan koulutuksesta aiheutuneita menoja eikä hallinnon menoja ja muita yhteisiä yleismenoja.

Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen aineeton hyödyke kirjataan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintameno. Poistot kirjataan tasapoistoina kuluksi kunkin aineettoman hyödykkeen tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Aineettomien hyödykkeiden taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan vuosittain.

Hyödykettä poistetaan siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Aineeton hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat pääosin seuraavat:

Ulkoisilta toimijoilta ostetut tietojärjestelmät ..... 3-5 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet ..... 5 vuotta

Aineettomat hyödykkeet kirjataan taseen "Aineettomat hyödykkeet" -erään. Poistot ja arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelman erään "Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä".

6. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Säästöpankkien Keskuspankin aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä ovat koneet ja kalusto. Poistot ja arvonalentumistappiot kirjataan kaikista aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä erään "Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä".

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintameno. Hankintameno sisällytetään kaikki menot, jotka välittömästi aiheutuvat hyödykkeen hankinnasta. Hyödykkeet poistetaan tasapoistoin arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Hyödykkeeseen liittyvät alkuperäisen hankinnan jälkeen syntyvät menot aktivoidaan hyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, jos on todennäköistä, että hyödykkeestä kertyy alun perin arvioidua suurempaa taloudellista hyötyä.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat pääosin seuraavat:

Koneet ja kalusto.....3-5 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti ja ne esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa. Myyntivoitto tai -tappio määräytyy myyntihinnan ja jäljellä olevan hankintamenon erotuksena

7. Verot

Tuloveroihin kirjataan tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisu ja laskennallisten verojen muutos. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi silloin kun ne liittyvät suoraan omaan pääomaan tai muihin laajan tuloksen eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin.

Laskennalliset verot lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista väliaikaisista eroista. Laskennallinen vero arvostetaan IAS 12 standardin perusteella ja niillä tilinpäätöspäivänä voimassa olevilla verokannoilla, joita sovelletaan silloin, kun laskennallisen veron odotetaan muuttuvan tuloveroksi. Verokantojen muutoksesta johtuva laskennallisen veron muutos kirjataan tuloslaskelmaan tai muihin laajan tuloksen eriin, jos vero oli kirjattu sinne aikaisemmillä tilikausilla.

Käyttämättömiin verotuksessa vahvistettuihin tappioihin perustuvat verosaamiset kirjataan, mikäli verotettavan tulon kerittyminen on todennäköistä ja saaminen voidaan hyödyntää.

8. Tuloutusperiaatteet

Korkotuotot ja kulut

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajan mukaan. Tällä menetelmällä instrumentin tuotot ja kulut jaksotetaan suhteessa taseessa jäljellä olevaan saamiseen ja velan määrään eräpäivään saakka.

Kun rahoitusvaroihin kuuluvasta sopimuksesta on kirjattu arvonalentumistappio, korkotuoton laskemisessa käytetään alkuperäistä efektiivistä korkoa ja korko lasketaan arvonalennuksella vähennetylle lainan saldolle.

Palkkiotuotot ja -kulut

Palkkiotuotot ja -kulut kirjataan pääsääntöisesti suoriteperiaatteen mukaisesti. Toimenpiteen tai palvelun suorittamisesta ansaitut palkkiot tuloutetaan, kun toimenpide tai palvelu on suoritettu. Useampaa vuotta koskevista palkkioista tuloutetaan tilikaudelle kuuluva osuus. Palkkioita, joiden katsotaan olevan kiinteä osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, käsitellään efektiivisen koron oikaisuina.

Kaupankäynnin nettotuotot

Kaupankäynnin nettotuottoihin kirjataan käyvän arvon suojauslaskennan nettotuotot.

9. Segmenttiraportointi

Säästöpankkien Keskuspankin johto tarkastelee toimintaa yhtenä segmenttinä ja näin ollen erillistä IFRS 8 standardin mukaista segmenttikohtaista tietoa ei esitetä. Säästöpankkien Keskuspankin toiminta on osa ryhmän toimintaa, tilinpäätös

yhdistetään ryhmän tilinpäätökseen ja esitetään ryhmän pankkisegmentissä, joten tätäkään varten Säästöpankkien Keskuspankin toimintaa ei ole jaettu alasegmentteihin.

10. Uudet IFRS-standardit ja tulkinnot

Päättyneellä tilikaudella sovelletut uudet ja muutetut standardit

Säästöpankkien Keskuspankki on noudattanut vuoden 2017 alusta alkaen seuraavia voimaan tulleita uusia ja muutettuja standardeja:

Muutokset IAS 7 Disclosure Initiative -standardiin (sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksilla pyritään siihen, että tilinpäätöksen käyttäjät voisivat arvioida rahoitustoiminnasta syntyvien rahavirtavirtavaikutteisten ja ei-rahavirtavaikutteisten velkojen muutoksia. Standardimuutos vaikuttaa Säästöpankkien Keskuspankin liitetietoihin.

Muutokset IAS 12 Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen realisoitumattomista tappioista -standardiin (sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät, että vähennyskelpoisen väliaikaisen eron olemassaolo riippuu yksinomaan omaisuuserän ja sen verotusarvon vertaamisesta tilinpäätöshetkellä, eikä siihen vaikuta mahdolliset tulevat muutokset omaisuuserän kirjanpitoarvossa tai siinä tavassa, kuinka kirjanpitoarvoa vastaava määrä kertyy tulevaisuudessa. Standardimuutoksella ei ole ollut vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätökseen.

Muutokset IFRS 12 -standardiin (kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2017), Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin, muutoskokoelma 2014-2016 (sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Standardimuutoksella ei ole ollut vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätökseen.

Tulevilla tilikausilla sovellettaviksi tulevat uudet ja muutetut standardit sekä tulkinnot

Säästöpankkien Keskuspankki ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Säästöpankkien Keskuspankki voi ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

* = Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2017.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista, IFRS 15:n voimaantuloaika ja Selvennyksiä IFRS 15 -standardiin (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Uusi standardi korvaa nykyiset IAS 18- ja IAS 11-standardit ja niihin liittyvät tulkinnot. IFRS 15 sisältää viisivaiheisen ohjeistuksen myyntituottojen kirjaamisesta: mihin määrään ja milloin myyntituotot kirjataan. Myynti kirjataan määräysvallan siirtymisen perusteella joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohtana. Standardi lisää myös esitettävien liitetietojen määrää.

Uusi standardi ei vaikuta rahoitusinstrumenttien tuloutukseen ja koskee lähinnä erilaisia palkkiotuottoja. Korko- ja osinkotuottojen tuloutus perustuu jatkossa IFRS 9 -standardiin eikä tuloutusperusteisiin ole tulossa muutosta nykyiseen IAS 18 -standardin mukaiseen käsittelyyn verrattuna. Säästöpankkien

Keskuspankin tuottojen tuloutus perustuu siten merkittävilta osin rahoitusinstrumenttien osalta IFRS 9 standardiin (korvaa 1.1.2018 alkaen nykyisen IAS 39 standardin).

Säästöpankkien Keskuspankin palkkiotuotot sisältävät pääosin palkkioita, jotka kirjataan suoriteperusteisesti, kun tietty palvelu tai toimenpide on suoritettu. Palvelut sisältävät mm. maksuliikenteeseen, korttien liikkeeseenlaskuun, verkkolaskujen välittämiseen ja tilinhoitajapalveluihin liittyviä palveluita. Näiden palveluiden osalta asiakassopimukseen liittyvien suoritevelvoitteiden täyttyminen on selkeästi todennettavissa eikä tuloutukseen ole tulossa muutoksia nykykäytäntöön verrattuna. IFRS 15 standardin vaikutusten Säästöpankkien Keskuspankin tulokseen ja tilinpäätösraportointiin arvioidaan olevan kokonaisuudessaan vähäiset.

IFRS 16 Vuokrasopimukset (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusi standardi korvaa IAS 17 -standardin ja siihen liittyvät tulkinnat. IFRS 16 -standardi edellyttää vuokralle ottajilta vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen vuokranmaksuvelvoitteena sekä siihen liittyvänä omaisuuseränä. Taseeseen merkitseminen muistuttaa paljon IAS 17:n mukaista rahoitusleasingin kirjanpitokäsittelyä. Taseeseen merkitsemisestä on kaksi helpotusta, jotka koskevat lyhytaikaisia enintään 12 kuukautta kestäviä vuokrasopimuksia sekä arvoltaan enintään noin USD 5 000 olevia hyödykkeitä. Vuokralle antajien kirjanpitokäsittely tulee säilymään suurelta osin nykyisen IAS 17:n mukaisena. Säästöpankkien Keskuspankissa on aloitettu standardin vaikutusten arviointi. Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole rahoitusleasingsopimuksella vuokralle otettuja omaisuuseriä. Standardin vaikutukset Säästöpankkien Keskuspankin tulokseen, taseeseen ja tilinpäätösraportointiin arvioidaan olevan vähäiset standardissa annettujen, edellä mainittujen helpotusten vuoksi ja koska Säästöpankkien Keskuspankin vuokrasopimuskanta ei ole euromääräisesti merkittävä.

Tulkinta IFRIC 22 Ulkomaanrahan määräiset liiketoimet ja etukäteisvastike* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Kun ulkomaanrahan määräinen - omaisuuserään, kuluun tai tuottoon liittyvä - ennakkosuoritus maksetaan tai vastaanotetaan, IAS 21 Valuuttakurssien muutosten vaikutukset -standardi ei ota kantaa siihen, miten kyseisen erän muuntamisen toteutumispäivä määritetään. Tulkinta selvittää, että toteutumispäivä on se päivä, jolloin yhteisö alun perin kirjaa ennakkosuorituksesta ennakkomaksun tai tuloennakon. Liiketoimen muodostuessa useista ennakkosuorituksista, toteutumispäivä määritetään erikseen kullekin yksittäiselle suoritukselle. Standardimuutoksella ei ole merkittävää vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätökseen, sillä Säästöpankkien Keskuspankilla on hyvin vähän ulkomaanrahan määräisiä omaisuuseriä ja/tai liiketoimia.

Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin*, muutoskoelma 2014-2016 (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat IFRS 1 ja IAS 28 -standardeja. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.

IFRIC 23 Tuloverokäsittelyjä koskeva epävarmuus* (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Tulkinta selvittää kirjanpitokäsittelyä tilanteessa, jossa yhteisön verotuksellinen ratkaisu odottaa vielä veroviranomaisen hyväksymistä. Olennainen kysymys on arvioida, tuleeko veroviranomainen hyväksymään yhteisön tekemän valitseman ratkaisun. Tätä

harkittaessa oletetaan, että veroviranomaisella on pääsy kaikkien asiaan kuuluvaan tietoon arvioidessaan ratkaisua. Standardimuutoksella ei ole näillä näkymin merkittävää vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätökseen.

Muutokset IFRS 9:ään Prepayment Features with Negative Compensation* (Alustava suomenkielinen otsikko: Ennen eräpäivää tapahtuvaa maksua koskevat ominaisuudet, joihin liittyy negatiivinen kompensatio) (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset mahdollistavat joidenkin, ennen eräpäivää tapahtuvan maksun mahdollistavien rahoitusinstrumenttien arvostamisen jaksotettuun hankintamenuun. Standardimuutoksella ei ole näillä näkymin merkittävää vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätökseen.

Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin*, muutoskoelma 2015-2017 (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat IFRS 3, IFRS 11, IAS 12 ja IAS 23 -standardeja. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 9 korvaa nykyisen IAS 39-standardin. Uuteen standardiin sisältyy uudistettu ohjeistus rahoitusinstrumenttien kirjaamisesta ja arvostamisesta. Tämä kattaa myös uuden, odotettuja luottotappioita koskevan kirjanpitokäsittelyn mallin, jota sovelletaan rahoitusvaroista kirjattavien arvonalentumisten määrittämiseen. Standardin yleistä suojauslaskentaa koskevat säännökset on myös uudistettu. IAS 39:n säännökset rahoitusinstrumenttien taseeseen kirjaamisesta ja taseesta pois kirjaamisesta on säilytetty.

IFRS 9 standardin käyttöönotto

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardi tuli voimaan 1.1.2018 korvaten kokonaisuudessaan IAS 39 -standardin. Voimaantulon seurauksena tilinpäätöksen laadintaperiaatteet muuttuivat vuoden 2018 avaavien saldojen osalta, vaikuttaen samalla myös aiemmilla tilikausilla tilinpäätökseen kirjattuihin rahoitusinstrumentteihin pääasiassa luokittelun ja odotettavissa olevien luottotappioiden kautta. Säästöpankkien Keskuspankissa ei ole sovellettu IFRS 9 -standardia ennenaikaisesti. Säästöpankkien Keskuspankissa päätettiin, että IFRS 9 siirtymäsäännöksen salliman periaatteen mukaisesti vertailutietoja ei oikaista takautuvasti. Kaikki tilinpäätösperiaatteen muutoksesta johtuvat kirjaukset rahoitusvaroihin tai -velkoihin kirjattiin edellisten tilikausien voittovarojen kautta siirtymähetkeltä, siten, että siirtymähetkellä ei muutoksista synny tulosvaikutusta.

Merkittävimmät vaikutukset kirjausperiaatteissa liittyvät luokittelun muutoksiin ja odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan IFRS 9 standardin säännösten mukaisesti.

Suojauslaskennan osalta on valittu siirtymäsäännösten mukaisesti sovellettavan IFRS 9:n vaatimuksia suojauslaskennassa yleisen suojauslaskennan osalta.

IFRS 9:n käyttöönotto vaikuttaa merkittävästi Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätöksen laadintaperiaatteisiin rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelun ja arvostamisen sekä rahoitusvarojen arvonalentumisen osalta. IFRS 9:llä on lisäksi vaikutuksia muihin standardeihin, joissa käsitellään rahoitusinstrumentteja, näistä merkittävimpänä IFRS 7: Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot. IFRS 7:n mukaisten liitetietojen vertailulukuja ei päivitetä IFRS 9:n käyttöönoton seurauksena,

standardin siirtymäsäännösten mukaisesti ja liitetiedot eivät näin ollen ole täysin vertailukelpoisia edellisen vuoden vastavien tietojen kanssa tilinpäätöksessä 2018. IFRS 9:n käyttöönoton vaikutukset kirjataan suoraan edellisten tilikausien voittovaroihin siirtymävaiheen 1.1.2018 avaavaan taseeseen.

Merkittävimmät IFRS 9 vaikutukset Säästöpankkien Keskuspankin vakavaraisuustunnuslukuihin ja omiin varoihin tulevat 1.1.2018 IFRS 9 siirtymäsäännösten mukaisista kirjauksista edellisten tilikausien voittovaroihin sekä taseen kirjausperiaatteiden muutoksista. Omiin varoihin vaikuttaa ensisijaisesti jatkossa tuloslaskelman kautta kirjattavat muutokset odotettavissa olevien luottotappioiden osalta, sekä riskipainotettuihin eriin tasearvojen muutokset kirjanpitoarvojen muuttumisen kautta.

Säästöpankkien Keskuspankissa päätettiin, että vakavaraisuuslaskennassa ei tulla ottamaan käyttöön siirtymäsäännöksiä vaan IFRS 9 -standardista aiheutuvat vaikutukset huomioidaan Pankin vakavaraisuuslaskennassa heti täysimääräisinä.

Muutokset luokitteluun ja arvostamiseen liittyen

Päätettäessä rahoitusvaran luokittelusta ja arvostamisesta, IFRS 9:n mukaisesti kaikki rahoitusvarat, pois lukien oman pääoman ehtoiset instrumentit ja johdannaiset, arvioidaan sekä Säästöpankkien Keskuspankin käytössä olevia liiketointimalleja rahoitusvarojen hallinnointiin, että instrumentin sopimukseen perustuvien kassavirtojen luonnetta.

Rahoitusvarojen luokitteluun liittyen IAS 39:n mukaiset luokat, (käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat, myytävissä olevat, eräpäivään asti pidettävät sekä lainat ja muut saamiset) on korvattu IFRS 9:n mukaisilla luokilla:

- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (käyvän arvon rahasto)
- Jaksotettu hankintameno
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat

Rahoitusvelkojen luokitteluun ei IFRS 9:n myötä tule merkittävää muutosta, jolla olisi vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankkiin.

Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu ja arvostaminen

Rahoitusvarojen luokittelu ja arvostaminen IAS 39:n ja IFRS 9:n mukaisesti 1.1.2018 tilanteesta:

(1 000 euroa)	Luokittelu IAS 39	Luokittelu IFRS 39	Kirjanpitoarvo IAS 39 31.12.2017	Kirjanpitoarvo IFRS 9 1.1.2018
Käteiset varat	Lainat ja muut saamiset	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	1 102 254	1 102 254
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettu hankintameno	1 376 815	1 376 615
Lainat ja saamiset yleisöltä	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettu hankintameno	93 133	92 857
Johdannaisinstrumentit	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	3 169	3 169
Sijoitukset	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	9 239	9 239
Sijoitukset	Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	Jaksotettu hankintameno	25 800	25 470
Varat yhteensä			2 610 410	2 609 604

Rahoitusvelkojen luokitteluun ja arvostamiseen ei IFRS 9 -standardin käyttöönoton myötä tullut muutoksia.

Rahoitusvarojen täsmäytys IAS 39:n ja IFRS 9:n välillä kirjanpitoarvoin esitettynä:

Rahoitusvarat

(1 000 euroa)	IAS 39 kirjanpitoarvo 31.12.2017	Uudelleen- luokittelu	Uudelleen- arvostus	IFRS 9 kirjanpitoarvo 1.1.2018
Jaksotettu hankintameno				
Käteiset varat				
Tase 31.12.2017	1 102 254			
Luokittelu - käypään arvoon tulosvaikutteisesti		1 102 254		
Uudelleenarvostus				
Tase 1.1.2018		-1 102 254		0
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta				
Tase 31.12.2017	1 376 815			
Uudelleenarvostus			-200	
Tase 1.1.2018			-200	1 376 615
Lainat ja saamiset yleisöltä				
Tase 31.12.2017	93 133			
Uudelleenarvostus			-276	
Tase 1.1.2018			-276	92 857
Sijoitukset				
Tase 31.12.2017	25 800			
Uudelleenarvostus			-330	
Tase 1.1.2018			-330	25 470
Jaksotettu hankintameno yhteensä	2 598 002	-1 102 254	-806	1 494 942

Myytävissä olevat rahoitusvarat

(1 000 euroa)	IAS 39 kirjanpitoarvo 31.12.2017	Uudelleen- luokittelu	Uudelleen- arvostus	IFRS 9 kirjanpitoarvo 1.1.2018
Sijoitukset				
Tase 31.12.2017	9 239			
Luokittelu - Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (oman pääoman ehtoiset)		-1 251		
Luokittelu - Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (vieraan pääoman ehtoiset)		-7 988		
Tase 1.1.2018				0
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (vieraan pääoman ehtoiset)				
Sijoitukset				
Tase 31.12.2017				
Luokittelu - myytävissä olevista rahoitusvaroista		7 988		7 988
Tase 1.1.2018		7 988		7 988
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (oman pääoman ehtoiset)				
Sijoitukset				
Tase 31.12.2017				
Luokittelu - myytävissä olevista rahoitusvaroista		1 251		1 251
Tase 1.1.2018		1 251		1 251
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta yhteensä		9 239		9 239
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti				
Johdannaisinstrumentit	3 169			3 169
Tase 31.12.2017	3 169			3 169
Luokittelu - jaksotettuun hankintamenuun olevista		1 102 254		1 102 254
Tase 1.1.2018	3 169	1 102 254		1 105 423
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti yhteensä	3 169	1 102 254		1 105 423

IFRS 9 voimaantulon myötä IFRS 9:n mukaisia luokitteluvaihtimuksia on sovellettu seuraavasti oman pääoman ehtoisten instrumenttien, jotka luokitellaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavaksi, joiden luokittelu on muuttunut IFRS 9:n soveltamisen seurauksena:

Säästöpankkien Keskuspankissa on päätetty arvostaa strategisesti tärkeät Visa Inc. -osakkeet siirtymähetkellä peruuttamattomasti käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta niin, ettei näistä osakkeista luovuttaessa laajaan tuloslaskelmaan kirjattuja käyvän arvon muutoksia kirjata missään vaiheessa tulosvaikutteisesti. IAS 39:n mukaisesti nämä osakkeet on luokiteltu myytävissä oleviksi.

IFRS 9:n seurauksena Säästöpankkien Keskuspankissa ei ole sellaisia rahoitusvaroja tai -velkoja, joiden luokittelua on muutettu siten, että ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun tai joiden luokittelua on muutettu siirtämällä ne pois käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien ryhmästä siten, että ne arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta.

Muutokset arvonalentumisten laskemisessa

IFRS 9:n standardi tuo mukanaan uuden odotettavissa olevien luottotappioiden mallin arvonalentumisten laskemiseen korvaten samalla IAS 39:ssä käytetyn mahdollisen arvonalentumisen periaatteen. Odotettavissa olevan luottotappion määrä lasketaan arvioimalla rahoitusvaraan liittyvää luottoriskiä ja erityisesti sitä, onko rahoitusvaran luottoriski kasvanut merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen.

Odotettavissa oleva luottotappio kirjataan vieraan pääoman ehtoisten instrumentteille, jotka on luokiteltu jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, sisältäen myös lainasitoumukset.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan käytetään malleja, jotka pääsääntöisesti pohjautuvat PD/LGD -laskentaan. Keskeiset tekijät malleissa ovat luottoluokitukseen pohjautuva laiminlyönnin todennäköisyys eli Probability of Default (PD) sekä tappio-osuus eli Loss Given Default (LGD), jonka laskennassa on huomioitu sopimukselle käytettävissä olevat vakuudet. Tulevaisuuden näkymät huomioidaan laskemalla erilaisia skenaariota Säästöpankkiryhmän pääekonomistin luomien talouden tilojen avulla.

Jos luottoriski ei ole luoton myöntämisen jälkeen merkittävästi kasvanut, lasketaan odotettavissa olevat luottotappiot perustuen 12 kuukauden odotettavissa olevaan luottotappioon. Mikäli luottoriski on luoton myöntämisen jälkeen kasvanut merkittävästi, arvonalentumiset lasketaan perustuen luoton elinkaaren aikana odotettavissa olevaan luottotappioon. Luottoriskin kasvu on merkittävä, mikäli sopimuksella on vähäisiä viiveitä (30 - 90 pv) tai sopimuksen luottoluokka on heikentynyt joko absoluuttisesti tai suhteellisesti verrattuna sopimuksen alkamishetkeen. Säästöpankkien Keskuspankki voi myös kirjata asiakkuudelle merkittävän luottoriskin kasvun muiden, harkinnassaan olevien tekijöiden perusteella.

Oman pääoman täsmäytys IAS 39:n ja IFRS 9:n välillä

IFRS 9:n siirtymävaiheessa tapahtuneet muutokset kirjataan IFRS 9-standardin sallimien siirtymäsäännösten puitteissa edellisten tilikausien voittovaroihin tai muihin rahastoihin. Merkittävimmät IFRS 9 siirtymävaiheen omaan pääoman tehtävät kirjaukset esitetään alla olevassa taulukossa sisältäen täsmäytyksen rahoitusvarojen arvonalentumiskirjauksista IAS 39:n ja IFRS 9:n välillä.

(1 000 euroa)	31.12.2017	Muutos	1.1.2018
Käyvän arvon rahasto	215		
Uudelleenarvostus			
Odotettavissa olevat luottotappiot		11	
Yhteensä			11
Laskennallisen veron muutos		-2	
Käyvän arvon rahasto yhteensä	215	9	224
Edellisten tilikausien voitto (-tappio)	-9 314		
Uudelleenarvostus			
Arvon alentumisten purku 31.12.2017		795	
Odotettavissa olevat luottotappiot		-1 660	
Yhteensä			-866
Laskennallisen veron muutos		173	
Edellisten tilikausien voitto (-tappio)	-9 314	-692	-10 007
Oma pääoma yhteensä *	49 901	-683	49 217

* Oma pääoma per 1.1.2018 sisältäen myös oman pääoman muut erät. Laskelmassa on kuvattu IFRS 9 -siirtymän vaikutus käyvän arvon rahastoon ja edellisten tilikausien voittoon (-tappioon).

Muilla tulevaisuudessa käyttöönotettavilla uusilla ja muutetuilla standardeilla ei arvioida olevan vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin taloudelliseen raportointiin.

LIITE 3. MERKITTÄVIMMÄT JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN SISÄLTÄVÄT KESKEISET EPÄVARMUUSTEKIJÄT

IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen laatiminen vaatii Säästöpankkien Keskuspankin johdolta harkintaa sekä arvioiden ja oletusten tekemistä, jotka vaikuttavat tilinpäätöksessä esitettävään varoihin ja velkoihin sekä muihin tietoihin kuten tuottojen ja kulujen määrään. Vaikka arviot perustuvat johdon tämän hetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Säästöpankkien Keskuspankin keskeiset arviot koskevat tulevaisuutta ja tilinpäätöspäivän arvioihin liittyviä keskeisiä epävarmuustekijöitä ja ne liittyvät erityisesti käyvän arvon määrittämiseen, rahoitusvarojen arvonalentumisiin ja laskennallisten verosaamisten kirjaamiseen vahvistetuista tappioista.

Käyvän arvon määrittäminen

Johdon tulee arvioida, onko yksittäinen rahoitusinstrumentti aktiivisen kaupankäynnin kohteena ja onko markkinoilta saatava hintatieto luotettava indikaatio rahoitusinstrumentin käyvästä arvosta. Lisäksi johdon on arvioitava, milloin se katsoo, että rahoitusinstrumenttien markkinat eivät ole toimivat. Johdon harkintaa tarvitaan myös tapauksissa, joissa rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään arvostusmenetelmien avulla. Jos käytettyjen arvostusmallien pohjaksi ei ole käytettävissä markkinoilta todennettavissa olevia syöttötietoja, on johdon arvioitava mitä muita syöttötietoja käyvän arvon laskemiseksi käytetään. Käyvän arvon määrittämistä käsitellään tarkemmin laatimisperiaatteissa kohdassa "Käyvän arvon määrittäminen".

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Johdon on myös arvioitava säännöllisesti, onko lainojen ja saamisten arvonalentumisesta objektiivista näyttöä. Arvonalentumistestaus tehdään joko saamis- tai saamisryhmäkohtaisesti.

Saamiskohtainen arvonalentuminen perustuu johdon arvioon tulevaisuuden rahavirroista saamiskohtaisesti. Objektiivisten tekijöiden tunnistaminen ja tulevaisuuden rahavirtojen arviointi vaativat johdon arviota. Saamis- ja saamisryhmäkohtaisten arvonalentumisten periaatteet esitetään tarkemmin laatimisperiaatteissa kohdassa "Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot".

Muiden, ei käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien, rahoitusvarojen arvonalentumistestaus tehdään vähintään jokaisena tilinpäätöspäivänä. Arvonalentuminen kirjataan tulosvaikutteisesti, mikäli siitä on objektiivista näyttöä. Myytävissä olevien oman pääoman ehtoisten instrumenttien osalta arvonalentuminen kirjataan myös, mikäli arvonalentumisen arvioidaan olevan merkittävä tai pitkäaikainen. Johdon on arvioitava, milloin arvonalentuminen katsotaan merkittäväksi tai pitkäaikaiseksi. Tarkemat periaatteet muiden rahoitusinstrumenttien arvonalentumisille esitetään laatimisperiaatteiden kohdassa "Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot".

Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen

Verotuksellisista tappioista johtuvat laskennalliset verosaamiset kirjataan siinä määrin, kun niiden arvioidaan olevan käytettävissä mahdollisia tulevia verotuloja vasten. Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen edellyttää, että johto arvioi tulevan verotettavan tulon todennäköisyyden ja määrän.

Säästöpankkien Keskuspankin johto on laskennallisen verosaamisen kirjaamisen perusteeksi arvioinut Säästöpankkien Keskuspankin tulevaa toimintaa huomioon ottaen yleisen markkinatilanteen, Säästöpankkiryhmän kehitysnäkymät erityisesti jälleenrahoituksen osalta sekä Säästöpankkien Keskuspankin oman toiminnan muutokset.

RISKIENHALLINNAN JA VAKAVARAIKUUDENHALLINNAN PERIAATTEET

LIITE 4: RISKIENHALLINTA JA HALLINNOINTIPERIAATTEET

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan tavoitteena on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa toiminnan jatkuvuus. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta riittävästä ja tehokkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta.

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi

Riskienhallinnalla tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien sekä siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, mittaamista, rajoittamista ja seuranta. Riskienhallinnalla pyritään vähentämään ennakoimattomien tappioiden todennäköisyyttä tai uhkaa valvottavan maineelle ja siten varmistamaan ryhmästrategian toteuttamista. Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta on osa sisäistä valvontaa. Säästöpankkien Keskuspankilla on liiketoiminoista riippumaton riskienvalvonta -toiminto.

Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta luo edellytykset riskien tunnistamiselle, arvioinnille, mittaamiselle ja riskien rajaamiselle Säästöpankkien Keskuspankin kannalta turvalliselle tasolle. Eri riskialueiden ja liiketoimintojen edellyttämät pääomatarpeet määritetään luotettavasti ja riippumattomasti ja pääoma kohdennetaan suunnitelmallisesti nykyisen ja suunnitellun riskinoton mukaan sekä Säästöpankkien Keskuspankin maksuvalmiuden hallinnan kannalta oikein.

Riskienhallinta on osa Säästöpankkien Keskuspankin sisäistä valvontaa ja keskeinen osa Säästöpankkien Keskuspankin operatiivista toimintaa. Säästöpankkien Keskuspankin riskienhallinta perustuu hallituksen Säästöpankkien Keskuspankille vahvistamaan liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole taloudelliseen kantokykyysnähdyn ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä Säästöpankkien Keskuspankki niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota.

Säästöpankkien Keskuspankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla. Luotto- ja muiden riskien muodostaman tappiουhan Säästöpankkien Keskuspankki huomioi tilinpäätöksessään riittäväillä arvonalennuskirjauksilla ja muilla tappiokirjauksilla.

Hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa Säästöpankkien Keskuspankin eri riskeistä ja niiden tasoista. Hallitus asettaa riskinhallituksen tason hyväksymällä riskialuekohtaiset riskistrategiat ja tarvittavat riskilimiitit ja seurantarajat. Riskistrategian toteuttamista seurataan riskilimiittien ja seurantarajojen valvonnalla ja raportoinnilla, jota suoritetaan liiketoiminnasta riippumattomasti. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat eri riskilajeille. Valtuuksien puitteissa vastuu päivittäisestä riskien seurannasta ja valvonnasta kuuluu toimivalle johdolle. Riskien raportointiin ja seurantaan tarkoitettujen järjestelmät sekä käytännöt täyttävät riskienhallinnalle asete-

tut edellytykset ottaen huomioon Säästöpankkien Keskuspankin toiminnan luonteen ja laajuuden.

Säästöpankkien Keskuspankilla on seuraavat liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot varmistamassa tehokas ja kattava sisäinen valvonta:

- riippumaton riskienvalvonta
- säännösten noudattamisen varmistamisesta vastaava toiminto (compliance)
- sisäisen tarkastuksen toiminto

Riippumattoman riskienvalvonnan tehtävänä on varmistaa ja valvoa, että pankin riskienhallinta on riittävällä tasolla suhteessa pankin liiketoiminnan laatuun, laajuuteen, monimuotoisuuteen ja riskeihin. Riskienvalvontatoiminnon tehtävänä on avustaa pankin hallitusta ja toimivaa johtoa riittävän riskienhallinnan järjestämisessä sekä toimivuuden ja tehokkuuden valvonnassa.

Compliance -toiminto varmistaa, että Säästöpankkien Keskuspankissa noudatetaan lainsäädäntöä, viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä. Compliance -toiminnon vastuulla on valvoa, että pankissa noudatetaan annettuja sisäisiä ohjeita, henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä muita rahoitusmarkkinoilla valitsemia ohjeita.

Säästöpankkien Keskuspankin hallitus on asettanut pankille sisäisen tarkastuksen ja vahvistanut sisäiselle tarkastukselle tarkastussuunnitelman sekä raportointiperiaatteet.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on pankin toimintaorganisaation sisäisen valvonnan laajuuden ja riittävyuden arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan toimitusjohtajalle ja hallitukselle.

Säästöpankkien Keskuspankin hallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä lainsäädännön, viranomaisvaateiden ja keskusyhteisön hallituksen antaman ohjeistuksen mukaisesti. Säästöpankkien Keskuspankin toimitusjohtaja ja muu johto vastaavat sisäisen valvonnan järjestämisestä lainsäädännön, viranomaisvaateiden sekä keskusyhteisön ja pankin oman hallituksen antamien tarkempien sisäisten toimintaohjeiden mukaisesti. Säästöpankkien Keskuspankin sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että pankissa eri tasoille asetetut päämäärät ja tavoitteet saavutetaan sovittuja ja asetettuja sisäisen valvonnan ohjeita noudattaen. Sisäinen valvonta on sisältä käsin tapahtuvaa hallintoelinien ja organisaation itsensä hoitamaa tarkkailua ja kohdistuu ensi sijassa toiminnan tilaan, laatuun ja tuloksiin. Sisäistä valvontaa suorittavat hallitus, toimitusjohtaja, riskienvalvonta, esimiehet ja toimihenkilöt. Lisäksi toimihenkilöillä on velvollisuus ilmoittaa poikkeamista ja laittomuuksista ylemmälle organisaatiolle.

Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinnan menettelytapoja ylläpidetään ja kehitetään keskusyhteisön riippumattoman riskienvalvonnan toimesta, jotta varmistetaan että myös kaikki uudet, olennaiset, mutta aikaisemmin tunnistamattomat riskit tu-

levat liiketoimintojen riskienhallinnan piiriin.

Merkittävät tai riskipitoiset sitoumukset tehdään kollegiaalisen päätöksentekomenettelyn mukaisesti ja valtuuksien käyttö on rajattu limiiteillä. Liiketoimintaa ja prosesseja ohjataan sisäisillä toimintaohjeilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset ja merkittävät liiketoimet dokumentoidaan ja arkistoidaan. Olenainen osa riskienhallintaa suoritetaan päivittäisissä varmistuksissa. Tehtyjen päätösten toimeenpanoa seurataan hyväksymisillä, todentamisilla, varmistuksilla, täsmäytyksillä sekä seuranta- ja poikkeamisraporteilla.

Säästöpankkien Keskuspankki altistuu toiminnassaan luotto-, markkina- ja operatiivisille riskeille sekä liiketoiminta- ja likviditeettiriskeille.

Luotto- ja vastapuoliriskit

Luotto- ja vastapuoliriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei kykene täyttämään sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Luottoriskien suurin lähde ovat luotot, mutta vastapuoliriskiä voi syntyä myös muunlaisista saamisista, kuten pankkitalletuksista, sijoitus-salkkuihin hankituista arvopapereista ja johdannaissovimuksista sekä taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -limiiteistä ja takauksista.

Vastapuoliriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvas-tuista syntyvien riskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Hallituksen vahvistama liiketoiminta- ja riskistrategiat määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat sijoitustoimintaa ja luotonannon suuntaamista.

Säästöpankkien Keskuspankki myönsi tarkastelukaudella luotto- ja yhteenliittymän jäsenluottolaitoksille. Säästöpankkiryhmälle myönnettävien luottojen luottopäätökset tehdään Säästöpankkien Keskuspankissa Säästöpankkiliitto osk:n ja Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen vahvistamien periaatteiden mukaisesti. Yhteenliittymän jäsenluottolaitoksille myönnettyjen luottojen osalta ei ole yhteisvastuun vuoksi laadittu erillistä suunnitelmaa arvonalennuksista.

Säästöpankkiryhmän strategisille yhteistyökumppaneille myönnettävien luottojen luottopäätökset tekee Säästöpankkien Keskuspankin hallitus. Säästöpankkiryhmän strategisille yhteistyökumppaneille myönnettyjen vakuudettomien luottojen luottoriskin seuranta perustuu osin luottotilien käytön päivittäiseen seurantaan täsmäysprosessin osana. Seurannassa on otettu huomioon, että yritykset ovat Suomessa toimivien luottolaitosten omistamia ja yritysten kanssa ollaan säännöllisesti kanssakäymisissä vähintään kuukausittain.

Säästöpankkien Keskuspankki toimii Säästöpankkiryhmän mak-

sukorttien liikkeeseenlaskijana ja korttiluottojen myöntäjänä. Korttiluottojen myöntäminen perustuu luotto-ohjeeseen, jossa määritellään mm. luotonmyöntöperiaatteet, luottovaltuustasot ja vastuut. Korttiluottokannan luottoriskin kehittymistä seurataan säännöllisen raportoinnin ja luottoriskistrategiaan asetettujen riskilimiittien perusteella. Luottoriskistrategiassa on määritelty erilliset toimenpiteet riskilimiittien ylitystilanteissa.

Säästöpankkien Keskuspankki on toimintavuonna tehnyt sijoituksia sekä keskuspankkirahoituksen vakuuksiksi hyväksyttäviin, että muihin saamistodistuksiin Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen vahvistaman vastapuoliriskistrategian mukaisesti.

Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole muita kuin luottolaitos-asiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut ylittäisivät luottolaitos-lain asettaman ilmoitusrajan 10 prosenttia pankin omista varoista (ns. suuret asiakasriskit). Säästöpankkien Keskuspankin luottokantaan sisältyvät riskit ovat tehtyjen selvitysten perusteella Säästöpankkien Keskuspankin vuositulostasoon ja riskinkantokykyyn nähden alhaisella tasolla.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan pankin kykyä vastata sitoumuksistaan. Likviditeettiriski voi aiheutua sisään tulevien ja ulos menevien kassavirtojen hallitsemattomuudesta ja/tai ennakoimattomuudesta. Likviditeettiriskiksi voidaan määritellä myös tarvittavan jälleerahoituksen kustannusten hallitsematon nousu. Likviditeettiriski voidaan tarkemmin jakaa lyhyen aikavälin maksuvalmiusriskiin ja pitkän aikavälin rahoitusriskiin.

Maksuvalmiusriskiä hallitaan mm. pitämällä riittävästi likvidejä varoja maksuvalmiuden takaamiseksi. Säästöpankkien Keskuspankin maksuvalmius on säilynyt hyvänä koko vuoden 2017. Maksuvalmiusriskiä seurataan Säästöpankkien Keskuspankissa päivittäin ja yhteenliittymän keskusyhteisön riskienvalvonnalle raportoidaan myös päivittäin yhteenliittymäpankkien maksuvalmiusasema. Rahoitusriskiä hallitaan huolehtimalla riittävästä pitkäaikaisesta rahoituksesta suhteessa pitkiin saataviin.

Finanssivalvonta on katsauskaudella antanut Yhteenliittymälain mukaisen luvan Säästöpankkien yhteenliittymän Keskusyhteisönä toimivalle Säästöpankkiliitto osk:lle päättää, ettei sen jäsenluottolaitoksiin sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia.

Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma:

2017 (1 000 euroa)	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta	Yhteensä
Rahoitusvarat				
Käteiset varat	1 102 254			1 102 254
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	226 422	726 356	424 038	1 376 815
Lainat ja saamiset asiakkailta	93 133			93 133
Sijoitusomaisuus	2 000	5 988	27 050	35 039
Yhteensä	1 423 809	732 344	451 088	2 607 241

Rahoitusvelat				
Velat luottolaitoksille	764 497	11 000	38 000	813 497
Velat asiakkaille	189 603	23 651	50 000	263 254
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	564 480	181 882	788 500	1 534 862
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	210 711	40 000	284 500	535 211
Yhteensä	1 729 290	256 533	1 161 000	3 146 824

2016 (1 000 euroa)	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta	Yhteensä
Rahoitusvarat				
Käteiset varat	1 082 955			1 082 955
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	181 887	279 800	569 030	1 030 716
Lainat ja saamiset asiakkailta	82 412			82 412
Sijoitusomaisuus		65 901	26 169	92 070
Yhteensä	1 347 254	345 701	595 198	2 288 154

Rahoitusvelat				
Velat luottolaitoksille	752 425	6 000	19 000	777 425
Velat asiakkaille	281	9 000		9 281
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	39 998	278 300	1 101 975	1 420 273
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	208 788			208 788
Yhteensä	1 001 493	293 300	1 120 975	2 415 767

Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen ja markkinahintojen muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja omiin varoihin. Markkinariskejä syntyy pankin rahoitustaseesta, joka koostuu antolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleenrahoituksesta sekä sijoitussalkusta. Tilikaudella 2017 Säästöpankkien Keskuspankilla oli markkinariskeistä korko- ja valuuttariskiä alla kuvatusti.

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta pankin tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon ja korkokatteeseen. Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisis-

taan poikkeavista korkoperusteista sekä eriaikaisista korontarkistus- tai erääntymisajankohdista. Säästöpankkien Keskuspankki käyttää suojauslaskentaa ja vaihtaa koronvaihtosopimuksilla kiinteäkorkoista antolainausta sekä kiinteäkorkoisen joukkovelkakirjaemission vaihtuvakorkoiseksi. Säästöpankkien Keskuspankki käyttää korkoriskinsä seuraamiseksi nykyarvo- ja tulosriskimenetelmää.

Säästöpankkien Keskuspankin korkoriskejä mitataan kuukausittain sekä korkokatteen että taseen nykyarvon muutoksen kautta. Nykyarvomenetelmässä mitataan, kuinka paljon taseen käypä arvo muuttuu korkojen muuttuessa. Tulosriskimallissa ennustetaan tulevaa korkokatetta vuoden horisontilla markkinakorkojen muuttuessa.

Korkoherkkyyksianalyysi 1 % -yksikön paralleeli muutos korkokäyrään.

Korkokatteen muutos:		31.12.2017
(1 000 euroa)	Alas	Ylös
Aika		
Muutos tulevaan 12 kuukauteen	5 036	-1 422
Muutos 12-24 kuukauteen	4 766	3 071

Valuuttariski

Valuuttariskillä tarkoitetaan valuuttakurssien muutosten vaikutusta tulokseen tai omaan pääomaan. Säästöpankkien Keskuspankille syntyy valuuttariskiä vähäisessä määrin sijoitussalkussa olevan, korttiliiketoiminnalle oleellisen Visa Inc -osakesijoituksen vuoksi. Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten ottolainauksessa tai likviditeettisalkuissa ei saa olla avointa valuuttapositiona. Valuuttapositiona seurataan vakavaraisuuslaskennassa käytettävän menetelmän mukaisesti (pääomavaade lasketaan, mikäli kokonaisnettovaluuttaposition on yli 2 % -yksikköä omien varojen yhteismäärästä).

Operatiivinen riski

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Myös oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin.

Säästöpankkien Keskuspankissa tunnistetaan ja dokumentoidaan tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit. Operatiivisten riskien tunnistamisen kautta määritellään valvonta ja kontrollit. Osa operatiivisten riskien aiheuttamista tappioista suojataan varauduttavalla. Lisäksi jatkuvuussuunnitelmilla varaudutaan toiminnan merkittäviin häiriöihin. Säästöpankkien Keskuspankin operatiiviselle johdolle raportoidaan säännöllisesti operatiivisista riskeistä ja toteutuneista vahingoista sekä läheltä piti tilanteista.

Tilikauden 2017 aikana ei toteutunut merkittäviä taloudellisia menetyksiä aiheuttaneita operatiivisia riskejä. Vuoden aikana laadittiin toteutuneista operatiivisista riskeistä häiriöraportit. Häiriöt johtuivat pääosin tietojärjestelmien virheellisestä toiminnasta ja prosessivirheistä ja aiheuttivat lähinnä manuaalista selvittelytyötä Säästöpankkien Keskuspankissa.

LIITE 5. VAKAVARAISUUDEN HALLINTA

Säästöpankkien Keskuspankki on määritellyt vakavaraisuuden hallintaprosessin, jonka tavoitteena on pankin riskinkantokyvyn riittävyden turvaaminen suhteessa toiminnan kaikkiin olennaisiin riskeihin. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Säästöpankkien Keskuspankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokykynsä vastaamaan Säästöpankkien Keskuspankin riskien yhteismäärää. Vakavaraisuuden hallintaprosessin kautta määritettävät sisäiset pääomatarpeet perustuvat vakavaraisuussäätelyn Pilari I:n mukaisiin pääomavaateisiin ja sen ulkopuolisiin riskeihin kuten rahoitustaseen korkoriskisiin, sijoitussalkun markkinariskisiin ja liiketoimintariskisiin. Sisäisessä arviointiprosessissa Säästöpankkien keskuspankki arvioi pääoman määrän, joka riittää kattamaan myös Pilari I ulkopuolisista riskeistä syntyvät odottamattomat tappiot.

Säästöpankkien Keskuspankki tuottaa strategiansa mukaisesti säästöpankeille erilaisia keskusluottolaitospalveluita: maksuliike- ja tilinhoitajapalveluita kaikille säästöpankeille ja yhteenliittymän jäsensäästöpankeille maksukorttien liikkeellelaskupalveluita sekä likviditeetin hallintaan, jälleerahoitukseen ja tasehallintaan liittyviä palveluita. Toimimalla vain näillä liiketoiminta-alueilla pankki kykenee pitämään toimintaansa sisältyvät riskit hallittavana.

Pankin hallituksella on kokonaisvastuu vakavaraisuuden hallinnasta. Pankin hallitus hyväksyy vakavaraisuuden hallinnan lähtökohdat, tavoitteet ja periaatteet. Lisäksi hallitus vahvistaa yleiset vaatimukset vakavaraisuuden mittaus- ja arviointimenetelmille sekä yleiset periaatteet vakavaraisuuden hallintaprosessin järjestämisestä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hallitus vahvistaa riskistrategiat ja määrittää tavoitetasot pääomalle, joka kattaa kaikki liiketoiminnasta ja ulkoisen toimintaympäristön muutoksista aiheutuvat olennaiset riskit. Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan konsolidoidusti Yhteenliittymäntasolla. Keskusyhteisön hallitus on asettanut yhteenliittymän ja pankkien vakavaraisuudelle tavoitetasot, joita seurataan neljännesvuosittain.

Stressitestit

Osana vakavaraisuuden hallintaprosessia Säästöpankkien Keskuspankki arvioi omaa riskiasemaansa ja pääoman riittävyttä stressitesteillä. Stressitestejä käytetään arvioitaessa miten erilaiset poikkeukselliset vakavat, mutta mahdolliset tilanteet voivat vaikuttaa tuloksetekokykyyn, vakavaraisuuteen ja pääomien riittävyteen. Stressitestien avulla pyritään tunnistamaan Säästöpankkien Keskuspankin kannalta keskeisimmät riskit ja arvioimaan, miten haavoittuvainen pankin rakenne on näiden riskien toteutumisen suhteen. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Pääomanjatkuvuussuunnitelma

Säästöpankkien Keskuspankin pääoman jatkuvuussuunnitelma on tehty ennalta arvaamattomien tapahtumien varalle, jotka saattavat vaarantaa pankin vakavaraisuuden. Osana pääoman jatkuvuussuunnitelmaa ovat pääoman määrälle ja laadulle hallituksen asettamat tavoitetasot ja seurantarajat, joita seurataan neljännesvuosittain. Pääoman jatkuvuussuunnitelmassa on kuvattu toimenpiteet, joihin toimiva johto ja hallitus voivat ryhtyä, jos vakavaraisuussuhdeluvulle asetettu seurantaraja rikkoutuu.

Pilari I –pääomavaateet

Säästöpankkien Keskuspankin suurimmat pääomavaateet muodostuvat korttiluottosaamisista. Pankin luottoriskin pääomavaade lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisen riskin pääomavaade perusmenetelmällä. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttapositioneille.

Omat varat ja vakavaraisuus

Säästöpankkien Keskuspankin vakavaraisuus on vahvalla tasolla ja täyttää sekä 8 %:n vähimmäistason että lisäpääomavaatimukset. Vuoden 2015 alussa otettiin käyttöön sekä kiinteä lisäpääomavaatimus 2,5 % että muuttuva lisäpääomavaatimus, jonka viranomaiset voivat tarvittaessa asettaa 0 - 2,5 %:n tasolle. Finanssivalvonta asetti joulukuussa 2016 Säästöpankkien yhteenliittymälle luottolaitoslain mukaisen harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen osana valvojan arvioon (SREP) liittyvää prosessia. Harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus on suuruudeltaan 0,5 % ja tulee täyttää ydinpääomalla (CET1). Harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus tuli voimaan 30.6.2017 ja se tulee täyttää yhteenliittymätasolla.

Säästöpankkien Keskuspankki julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan ja tilinpäätöksen liitetietoja. Puolivuosikatsauksessa julkistetaan keskeiset vakavaraisuustiedot.

Säästöpankkien Keskuspankin omat varat olivat yhteensä 47,0 (44,9) miljoonaa euroa, kun omien varojen vähimmäisvaatimus oli 11,8 (10,8) miljoonaa euroa. Ydinpääoman (CET1) määrä oli 47,0 miljoonaa euroa. Ensisijainen pääoma oli niin ikään 47,0 (44,9) miljoonaa euroa. Oma pääoma koostuu kokonaisuudessaan ensisijaisista rajoituksettomista omista varoista, ydinpääomasta eikä Säästöpankkien Keskuspankilla ole toissijaisiin tai muihin varoihin luettavaa omaa pääomaa.

Säästöpankkien Keskuspankin vakavaraisuussuhde oli korkealla tasolla ollen vuoden lopussa 31,7 % (33,2 %). Korkeaa vakavaraisuuslukua selittää Finanssivalvonnan yhteenliittymälle antama poikkeuslupa, jonka mukaisesti yhteenliittymän sisäisten rahoituserien riskipainona käytetään vakavaraisuuslaskennassa 0 %.

Säästöpankkien Keskuspankin vakavaraisuutta koskevat tiedot sisältyvät Säästöpankkien yhteenliittymän konsolidoituun tilinpäätökseen. Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistusosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen laitoksen tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa 0 prosentin riskipainoa yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuusiin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010). Säästöpankkiryhmä julkistaa ns. Pilari III:n mukaiset vakavaraisuustiedot tilinpäätöksessään.

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös on saatavissa internet osoitteesta www.saastopankki.fi tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käynti-osoitteesta Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Vakavaraisuuslaskelma

Omat varat (1 000 euroa)	2017	2016
Ydinpääoma ennen lakisäätteisiä vähennyksiä	49 901	47 820
Ydinpääomaan tehtävät lakisäätteiset oikaisut	-2 896	-2 874
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	47 005	44 946
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1) yhteensä	47 005	44 946
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	47 005	44 946
Riskipainotetut vastuut		
Luotto- ja vastapuoliriski	118 886	113 352
Taseessa olevat erät	87 734	82 286
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	29 477	29 176
Johdannaiset	1 674	1 890
Vastuun arvonoikaisuriski	4 194	6 452
Markkinariski	1 251	-
Valuuttariski	1 251	-
Operatiivinen riski	23 726	15 593
Riskipainotetut vastuut yhteensä	148 056	135 397
Omien varojen vähimmäisvaatimus	11 845	10 832
Omien varojen vähimmäisvaatimuksen ylittävä määrä	35 160	34 114
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	31,7	33,2
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	31,7	33,2
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	31,7	33,2
Pääomavaatimus		
Omat varat	47 005	44 946
Pääomavaatimus *	15 546	14 217
Pääomapuskuri pääomavaatimuksen jälkeen	31 459	30 729

*Pääomavaatimus muodostuu lakisäätteisestä vähimmäisvakavaraisuusvaateesta 8 %, luottolaitoslain mukaisesta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 % ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

Vähimmäisomavaraisuusaste

Sp Keskuspankin vähimmäisomavaraisuusaste oli 1,8 prosenttia (2,6 %). Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu tiedossa olevan sääntelyn mukaisesti ja kuvaa pankin ensisijaisten pääomien suhdetta kokonaisvastuuihin.

Ensisijainen pääoma	47 005	44 946
Vastuiden kokonaismäärä	2 849 598	2 474 106
Vähimmäisomavaraisuusaste	1,6	1,8

Kriisratkaisusuunnitelma

Euroopan parlamentin ja unionin direktiivi 2014/59/EU luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisratkaisukehyksestä tuotiin kansallisesti voimaan 1.1.2015 alkaen (Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisratkaisusta). Kriisratkaisulain toteuttamiseksi perustettiin Rahoitusvakausvirasto (Laki rahoitusvakausvirastosta, 1995/2014), joka loi Säästöpankkien yhteenliittymälle kriisratkaisusuunnitelman keväällä 2017. Osana kriisratkaisusuunnitelmaa Rahoitusvakausvirasto

päättyi 24.5.2017 asettaa Säästöpankkien yhteenliittymälle luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisratkaisusta annetun lain (1194/2014) 8 luvun 7 §:ssä tarkoitetun alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärän. Alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärä tulee täyttää 31.12.2018 lukien. Vaade koskee vain yhteenliittymätasoa, mutta Rahoitusvakausvirasto arvioi vaateen asettamista jäsenluottolaitostasolla uudelleen vuonna 2018. Tämä alentamiskelpoinen velkojen vähimmäismäärä on luonteeltaan Pilari II tyyppinen minimivaade, joka on täytettävä jatkuvasti.

TILIKAUDEN TULOS

LIITE 6. KORKOKATE

(1 000 euroa)	1-12/2017	1-12/2016
Korkotuotot		
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavista saamistodistuksista	484	138
Lainoista ja saamisista luottolaitoksilta	9 627	6 948
Lainoista ja saamisista asiakkailta *	5 091	4 429
Saamistodistuksista	123	190
Johdannaissopimuksista		
Suojaavista	4 557	4 500
Muista **	2 747	4 443
Yhteensä	22 629	20 648
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille ***)	-3 431	-3 119
Veloista asiakkaille	-289	-132
Liikkeeseenlasketuista velkakirjoista	-9 349	-8 883
Johdannaissopimuksista		
Suojaavista	-2 853	-3 108
Muut korkokulut	0	0
Yhteensä	-15 922	-15 241
Korkokate	6 707	5 406
* josta korkotuotot arvonalentuneille lainoille	36	31

***) Muut korkotuotot muodostuvat tilisopimukseen perustuvista korkoveloituksista ja limiittiprovisioista.

****) Korkokulu Veloista luottolaitoksille muodostuu suurimmaksi osaksi keskuspankkitalletusten negatiivisesta korosta. Vuonna 2017 -3 410 tuhatta euroa, vuonna 2016 -2 874 tuhatta euroa.

LIITE 7. PALKKIOTUOTOT JA –KULUT, NETTO

(1 000 euroa)	1-12/2017	1-12/2016
Palkkiotuotot		
Luotonannosta*	12 340	11 279
Maksuliikenteestä	4 262	3 884
Arvopapereista	1 261	-
Muista	550	399
Yhteensä	18 413	15 562
Palkkiokulut		
Maksuliikenteestä	-2 838	-2 388
Arvopapereista	-451	-53
Muista **	-4 887	-4 879
Yhteensä	-8 176	-7 320
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	10 238	8 242

* josta merkittävin osa korttiluotonantoon liittyviä tuottoja.

** josta merkittävin osa korttiluotonantoon liittyviä kuluja.

LIITE 8. KAUPANKÄYNNIN NETTOTUOTOT

(1 000 euroa)	1-12/2017	1-12/2016
Valuuttatoiminnan nettotuotot	-63	2
Suojauslaskennan nettotuotot		
Suojaavien instrumenttien käyvän arvon muutos	-1 507	4 980
Suojattavien kohteiden käyvän arvon muutos	796	-4 899
Yhteensä	-774	81

LIITE 9. RAHOITUSINSTRUMENTTIEN TULOSERÄT

(1 000 euroa)	1-12/2017	1-12/2016
Korkotuotot:		
Eräpäivään asti pidettävistä sijoituksista,		
joiden arvo ei ole alentunut	257	261
Lainoista ja saamisista	17 465	15 820
Myytavissä olevista rahoitusvaroista	350	67
Korkotuotot yhteensä rahoitusvaroista, joita ei kirjata käypään arvoon tulosvaikutteisesti	18 072	16 148
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat:	4 557	4 500
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	4 557	4 500
Rahoitustuotot	22 629	20 648
Korkokulut:		
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavista rahoitusveloista	-13 069	-12 134
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat:	-2 853	-3 108
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	-2 853	-3 108
Rahoituskulut	-15 922	-15 242
Tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitustuotot ja -kulut, netto	6 707	5 406

LIITE 10. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

(1 000 euroa)	1-12/2017	1-12/2016
Pankkitoiminnan muut tuotot*	1 454	1 501
Yhteensä	1 454	1 501

* *Liiketoiminnan muut tuotot olivat katsauskaudella 1,5 miljoonaa euroa ja muodostuivat Säästöpankkiryhmälle tuotettaviin palvelusopimuksiin perustuvista palveluista. Vertailukaudella muut tuotot olivat niin ikään 1,5 miljoonaa euroa, mutta muodostuivat ryhmän palvelusopimusten tuottojen lisäksi Visa Europen kaupasta, 0,4 miljoonaa euroa.

LIITE 11. HENKILÖSTÖKULUT

(1 000 euroa)	1-12/2017	1-12/2016
Palkat ja palkkiot	-2 741	-2 293
Eläkekulut	-504	-416
Maksupohjaiset järjestelyt	-504	-416
Muut henkilösivukulut	-83	-87
Yhteensä	-3 328	-2 796
Kokopäiväiset	33,0	27,0
Osa-aikaiset	1,0	-
Määräaikaiset	3,0	3,0
Yhteensä	37,0	30,0
Henkilöstön määrä kokonaisresursseiksi muutettuna	34,6	30,0
Kokonaisresurssien määrä keskimäärin tilikaudella	33,7	26,1

LIITE 12. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

(1 000 euroa)	1-12/2017	1-12/2016
Muut hallintokulut		
Muut henkilöstökulut	-178	-123
Toimistokulut	-5 027	-4 255
ICT-kulut	-4 020	-3 629
Yhteyskulut	-488	-520
Edustuskulut	0	0
Markkinointikulut	-18	-96
Yhteensä	-9 730	-8 623
Muut liiketoiminnan kulut		
Vuokrakulut	-286	-261
Kulut oman käytön kiinteistöistä	-19	-18
Muut liiketoiminnan kulut*	-589	-671
Yhteensä	-893	-951
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-10 623	-9 574
*Tilintarkastuspalkkiot		
Lakisäätöinen tilintarkastus	-19	-21
Tilintarkastukseen liittyvät palvelut	-	-7
Muut palvelut	-27	-55
Yhteensä	-46	-84

LIITE 13. POISTOT JA ARVONALENTUMISET AINEELLISISTA JA AINEETTOMISTA HYÖDYKKEISTÄ

(1 000 euroa)	1-12/2017	1-12/2016
Poistot aineellisista hyödykkeistä	-62	-52
Poistot aineettomista hyödykkeistä	-517	-463
Poistot yhteensä	-579	-515

LIITE 14. TULOVEROT

(1 000 euroa)	1-12/2017	1-12/2016
Laskennallisen verosaamisen muutos	51	33
Laskennallisen verovelan muutos	11	12
Tuloverot	62	46

Voimassaolevan verokannan mukaan laskettujen verojen täsmäytys tuloslaskelmassa esitettyihin veroihin

Verokantatäsmäytys

Kirjanpidon liikevoitto	1 900	1 096
Kirjanpidon ja verotuksen tuloksen erot	416	440
Verotettava tulos	2 316	1 537
Tilikauden liikevoittoon perustuvat verot yksikön verokannalla	-380	-219
Tuloslaskelman vähennyskelpottomat kulut	0	-44
Tuloslaskelman ulkopuoliset vähennyskelpoiset kulut (koulutusvähennys)	2	2
Aiempien vuosien vahvistettujen tappioiden käyttö	439	307
Ylläolevan erittelyn mukainen verokulu	62	46
Yhteisön tuloveroprosentti	20 %	20 %

Laskennallisista veroista annetaan lisätietoa liitteessä 22.

VARAT

LIITE 15. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU

31.12.2017 (1 000 euroa)	Lainat ja muut saamiset	Myytavissä olevat	Eräpäivään asti pidettävät	Käypään arvoon tulosvaikuttei- sesti kirjattavat	Yhteensä
Käteiset varat	1 102 254				1 102 254
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	1 376 815				1 376 815
Lainat ja saamiset asiakkailta	93 133				93 133
Johdannaiset					
suojaavat johdannaiset				3 169	3 169
josta käyvän arvo				3 169	3 169
Sijoitusomaisuus		9 239	25 800		35 039
Varat yhteensä	2 572 202	9 239	25 800	3 169	2 610 410

			Muut rahoitus- velat	Käypään arvoon tulosvaikuttei- sesti kirjattavat	Yhteensä
Velat luottolaitoksille			813 497		813 497
Velat asiakkaille			263 255		263 255
Johdannaiset					
suojaavat johdannaiset				61	61
josta käyvän arvon				61	61
Liikkeeseen lasketut velkakirjat			1 534 862		1 534 862
Velat yhteensä			2 611 613	61	2 611 675

31.12.2016 (1 000 euroa)	Lainat ja muut saamiset	Myytavissä olevat	Eräpäivään asti pidettävät	Käypään arvoon tulosvaikuttei- sesti kirjattavat	Yhteensä
Käteiset varat	1 082 955				1 082 955
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	1 030 716				1 030 716
Lainat ja saamiset asiakkailta	82 412				82 412
Johdannaiset					
suojaavat johdannaiset				4 615	4 615
josta käyvän arvo				4 615	4 615
Sijoitusomaisuus		65 952	26 118		92 070
Varat yhteensä	2 196 084	65 952	26 118	4 615	2 292 768

			Muut rahoitus- velat	Käypään arvoon tulosvaikuttei- sesti kirjattavat	Yhteensä
Velat luottolaitoksille			777 425		777 425
Velat asiakkaille			9 281		9 281
Johdannaiset					
suojaavat johdannaiset					
josta käyvän arvon					-
Liikkeeseen lasketut velkakirjat			1 420 273		1 420 273
Velat yhteensä			2 206 979	-	2 206 979

LIITE 16. KÄTEISET VARAT

(1 000 euroa)	31.12.2017	31.12.2016
Vaadittaessa maksettavat saamiset keskuspankeilta	1 102 254	1 082 955
Yhteensä	1 102 254	1 082 955

Rahavirtalaskelman rahavarat on eritelty rahavirtalaskelmalla.

LIITE 17. LAINAT JA SAAMISET

(1 000 euroa)	31.12.2017	31.12.2016
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta		
Talletukset	5 022	7 037
Luotot ja muut saamiset *	1 371 793	1 023 680
Yhteensä	1 376 815	1 030 716
Lainat ja saamiset asiakkailta		
Käytetyt tililuotot	487	448
Lainat **	93 441	82 383
Arvonlennustappiot	-795	-419
Yhteensä	93 133	82 412

* Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluville pankeille myönnettyjä perustuen lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä

** Korttiluottokanta

Lainojen ja muiden saamisten arvonalentumistappiot 2017	Ryhmäkohtaisesti arvostetut	Yhteensä
Arvonalentumiset 1.1.2017	419	419
+ arvonalentumistappioiden lisäykset	376	376
Arvonalentumiset 31.12.2017	795	795
Arvoltaan alentuneet rahoitusvarat 1.1.2017	1 397	1 397
Vuoden aikana arvoltaan alentuneeksi luokitellut	1 252	1 252
Arvoltaan alentuneet rahoitusvarat 31.12.2017	2 649	2 649

Lainojen ja muiden saamisten arvonalentumistappiot 2016	Ryhmäkohtaisesti arvostetut	Yhteensä
Arvonalentumiset 1.1.2016	33	33
+ arvonalentumistappioiden lisäykset	386	386
Arvonalentumiset 31.12.2016	419	419
Arvoltaan alentuneet rahoitusvarat 1.1.2016	110	110
Vuoden aikana arvoltaan alentuneeksi luokitellut	1 286	1 286
Arvoltaan alentuneet rahoitusvarat 31.12.2016	1 397	1 397

LIITE 18. JOHDANNAISET JA SUOJAUSLASKENTA

Säästöpankkien Keskuspankki suojaa korkoriskiään käyvän arvon muutoksilta ja soveltaa suojaussuhteisiin suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena ovat kiinteäkorkoinen antolainaus sekä kiinteäkorkoinen liikkeelle laskettu joukkovelkakirjalaina.

Käypää arvoa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmassa erään "Kaupankäynnin nettotuotot".

Käypää arvoa suojaattaessa myös suojattava kohde on suojausten ajan arvostettu käypään arvoon, vaikka se muuten arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon. Suojattavan kohteen käyvän arvon muutos on kirjattu taseessa kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tuloslaskelmassa erään "Kaupankäynnin nettotuotot". Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

(1 000 euroa)	Nimellisarvo/jäljellä oleva juoksuaika		Käyvät arvot	
	1 - 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
31.12.2017				
Suojaavat johdannaissopimukset				
Käyvän arvon suojaus				
Korkojohdannaiset	515 000	515 000	3 169	61
Yhteensä	515 000	515 000	3 169	61

(1 000 euroa)	Nimellisarvo/jäljellä oleva juoksuaika		Käyvät arvot	
	1 - 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
31.12.2016				
Suojaavat johdannaissopimukset				
Käyvän arvon suojaus				
Korkojohdannaiset	450 000	450 000	4 615	-
Yhteensä	450 000	450 000	4 615	-

LIITE 19. SIIJOITUSOMAISUUS

(1 000 euroa)	31.12.2017	31.12.2016
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset *	7 988	65 901
Osakkeet ja osuudet	1 251	51
Yhteensä	9 239	65 952
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset		
Saamistodistukset **	25 800	26 118
Yhteensä	25 800	26 118
Sijoitusomaisuus yhteensä	35 039	92 070

- * Vuoden 2017 luottoluokitukset:
 - luottoluokittelemattomat: 7 988 teur
 ** Vuoden 2017 luottoluokitukset:
 - BBB: 8 984 teur
 - BBB+: 7 041 teur
 - BB+: 9 774 teur

Myytavissä olevat rahoitusvarat ja eräpäivään asti pidettävät sijoitukset 2017 (1 000 euroa)

	Myytavissä olevat saamistodistukset	Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	Yhteensä
	Käypään arvoon	Jaksotettuun hankintamenoon	
Noteeratut			
Julkisyhteisöiltä		25 800	25 800
Muilta	7 988		7 988
Muut			
Muilta	1 251		1 251
Yhteensä	9 239	25 800	35 039

Myytavissä olevat rahoitusvarat ja eräpäivään asti pidettävät sijoitukset 2016 (1 000 euroa)

	Myytavissä olevat saamistodistukset	Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	Yhteensä
	Käypään arvoon	Jaksotettuun hankintamenoon	
Noteeratut			
Julkisyhteisöiltä	33 334	26 118	59 452
Muilta	11 979		11 979
Muut			
Muilta	20 588	-	20 639
Yhteensä	65 901	26 118	92 070

LIITE 20. AINEELLISET HYÖDYKKEET

(1 000 euroa)	31.12.2017	31.12.2016
Koneet ja kalusto	266	202
Muut aineelliset hyödykkeet	17	-
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	248	202

2017 (1 000 euroa)	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Aineellisten hyödykkeiden muutokset			
Hankintameno 1.1.	305	-	305
Lisäykset	128	19	147
Vähennykset	-19		-19
Hankintameno 31.12.	414	19	433
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-103	-	-103
Tilikauden poistot	-60	-1	-62
Luovutuksien kertyneet poistot	16		16
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-148	-1	-149
Kirjanpitoarvo 31.12.	266	17	284

2016 (1 000 euroa)	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Aineellisten hyödykkeiden muutokset			
Hankintameno 1.1.	276		276
Lisäykset	114		114
Vähennykset	-85		-85
Hankintameno 31.12.	305		305
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-62		-62
Tilikauden poistot	-52		-52
Luovutuksien kertyneet poistot	11		11
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-103		-103
Kirjanpitoarvo 31.12.	202	-	202

LIITE 21. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

(1 000 euroa)	31.12.2017	31.12.2016
Aineettomat oikeudet	1 060	1 474
Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	500	116
Yhteensä	1 561	1 590

2017 (1 000 euroa)	Aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Aineettomien hyödykkeiden muutokset			
Hankintameno 1.1.	2 499	116	2 615
Lisäykset	32	455	487
Siirrot erien välillä	71	-71	0
Hankintameno 31.12.	2 602	500	3 102
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-1 024		-1 024
Tilikauden poistot	-517		-517
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-1 541		-1 541
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 060	500	1 561

2016 (1 000 euroa)	Aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Aineettomien hyödykkeiden muutokset			
Hankintameno 1.1.	2 303	0	2 303
Lisäykset	196	116	312
Hankintameno 31.12.	2 499	116	2 615
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-561		-561
Tilikauden poistot	-463		-463
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-1 024		-1 024
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 474	116	1 590

LIITE 22. LASKENNALLISET VEROT

(1 000 euroa)	31.12.2017	31.12.2016
Laskennallinen verosaaminen	1 335	1 284
Verosaamiset	1 335	1 284
Laskennalliset verovelat	89	70
Verovelat	89	70

(1 000 euroa)	31.12.2017	31.12.2016
Laskennalliset verosaamiset		
Arvonalentumiset	159	84
Rahoitusvarat	-	0
Vahvistetut tappiot	1 176	1 200
Yhteensä	1 335	1 284

(1 000 euroa)	31.12.2017	31.12.2016
Laskennalliset verovelat		
Rahoitusvarat	54	25
Aineettomat hyödykkeet	35	46
Yhteensä	89	70

(1 000 euroa)	1.1.2017	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Muut laajan tuloksen erät	31.12.2017
Laskennalliset verosaamiset				
Arvonalentumiset	84	75		159
Rahoitusvarat	0	0	0	0
Vahvistetut tappiot	1 200	-24		1 176
Yhteensä	1 284	51	0	1 335

Käyttämättömistä verotuksellisista tappioista kirjataan laskennallisia verosaamisia siihen määrään asti kuin verohyödyn saaminen verotettavan tulon perusteella on todennäköistä.

Säästöpankkien Keskuspankin tappiot ovat syntyneet pääasiallisesti merkittävistä liiketoiminnan kehityshankkeista Itella Pankin aikaan ja siinä tarkoituksessa, että tulevina vuosina kertyisi verotettavaa tuloa.

Säästöpankkien Keskuspankin johto on laskennallisen verosaamisen kirjaamisen perusteeksi arvioinut Säästöpankkien Keskuspankin tulevaa toimintaa huomioon ottaen yleisen markkinatilanteen. Säästöpankkiryhmän kehitysnäkymät erityisesti jälleenrahoituksen osalta sekä Säästöpankkien Keskuspankin oman toiminnan muutokset. Laadittujen ennusteiden mukaan tuloksen odotetaan tulevina vuosina vakiintuvan voitolliseksi.

Perustuen johdon arvioon tulevan verotettavan tulon todennäköisyydestä ja määrästä, laskennallisia verosaamisia on jätetty kirjaamatta 820 tuhatta euroa. Ne liittyvät 4 101 tuhannen euron suuruisiin tappioihin, jotka voidaan hyödyntää tulevaisuudessa kertyvää verotettavaa tuloa vastaan. Verotukselliset tappiot vanhenevat vuodesta 2021 alkaen päättyen vuonna 2025.

(1 000 euroa)	1.1.2017	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Rahoitusvarat	31.12.2017
Laskennalliset verovelat				
Rahoitusvarat	25		29	54
Aineettomat hyödykkeet	37	-12		25
Muut	9	2		10
Yhteensä	70	-11	29	89

(1 000 euroa)	1.1.2016	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Rahoitusvarat	31.12.2016
Laskennalliset verosaamiset				
Arvonalentumiset	7	77		84
Rahoitusvarat	2		-2	0
Vahvistetut tappiot	1 244	-44		1 200
Yhteensä	1 253	33	-2	1 284

(1 000 euroa)	1.1.2016	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Rahoitusvarat	31.12.2016
Laskennalliset verovelat				
Rahoitusvarat	18		7	25
Aineettomat hyödykkeet	49	-12		37
Muut	9	0		9
Yhteensä	76	-12	7	70

LIITE 23. MUUT VARAT

(1 000 euroa)	31.12.2017	31.12.2016
Siirtosaamiset	9 196	8 442
Korot	6 331	6 209
Muut siirtosaamiset	2 865	2 233
Muut	50 736	845
Yhteensä	59 933	9 287

VELAT JA OMA PÄÄOMA

LIITE 24. VELAT LUOTTOLAITOKSILLE JA ASIAKKAILLE

(1 000 euroa)	31.12.2017	31.12.2016
Velat luottolaitoksille		
Velat keskuspankeille	38 000	18 000
Velat luottolaitoksille	775 497	759 425
Yhteensä	813 497	777 425
Velat asiakkaille		
Talletukset	3	281
Muut rahoitusvelat*	263 251	9 000
Yhteensä	263 255	9 281
Velat luottolaitoksille ja asiakkaille yhteensä	1 076 752	786 707

* Muut rahoitusvelat ovat valtioiden, monikansallisten organisaatioiden ja ulkomaisten rahastojen talletuksia.

LIITE 25. LIIKKEESEEN LASKETUT VELKAKIRJAT

(1 000 euroa)	31.12.2017		31.12.2016	
	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat				
Joukkovelkakirjalainat	1 229 000	1 232 479	1 099 000	1 101 975
Muut Sijoitustodistukset	302 500	302 383	318 700	318 298
Yhteensä	1 531 500	1 534 862	1 417 700	1 420 273
Joista				
Vaihtuvakorkoiset	609 000	608 857	564 000	563 601
Kiinteäkorkoiset	922 500	926 004	853 700	856 672
Yhteensä	1 531 500	1 534 862	1 417 700	1 420 273

Katsauskaudella Säästöpankkien Keskuspankki on laskenut liikkeeseen Irlannin arvopaperipörssiin listatun EMTN - ohjelman alla yhteensä 165 miljoonan euron arvosta vakuudettomia seniorimuotoisia joukkovelkakirjoja.

LIITE 26. MUUT VELAT

(1 000 euroa)	31.12.2017	31.12.2016
Muut velat	4 195	43 538
Siirtovelat	7 663	6 724
Korkovelat	4 813	4 214
Saadut ennakkomaksut	274	242
Muut siirtovelat	2 576	2 268
Muut velat yhteensä	11 858	50 262

Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole tehtyjä varauksia.

LIITE 27. OMA PÄÄOMA

(1 000 euroa)	31.12.2017	31.12.2016
Osakepääoma	40 000	40 000
Rahastot		
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	19 000	19 000
Käyvän arvon rahasto	215	97
Kertyneet voittovarot		
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-11 276	-12 418
Kauden voitto	1 962	1 142
Oma pääoma yhteensä	49 901	47 820

Osakepääoma

Erään kirjataan maksettu osakepääoma. Mikäli osakepääoma on kokonaan tai osittain merkitsemättä kaupparekisteriin, kaupparekisteriin merkitsemätön osuus on ilmoitettava taseessa omana eränään tämän erän alaränä.

Säästöpankkien Keskuspankilla on yhteensä 17,391 kappaletta nimellisarvottomia osakkeita.

Sijoitetun vapaan pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon merkitään se osa osakkeiden merkintähinnasta, jota ei merkitä osakepääomaan ja jota ei kirjanpitolain mukaan merkitä vieraaseen pääomaan, sekä sellainen muu oman pääoman sijoitus, jota ei merkitä muuhun rahastoon. Rahastoon merkitään myös se määrä, jolla osakepääomaa alennetaan ja jota ei käytetä tappion kattamiseen tai varojen jakamiseen.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon kirjataan myytävissä olevien rahoitusvarojen käypään arvoon arvostamisesta syntyneet erät.

Kertyneet voittovarot

Erään kirjataan tuloslaskelman osoittama tilikauden tulos sekä tulos edellisiltä tilikausilta siltä osin, kuin sitä ei ole siirretty muihin oman pääoman eriin tai jaettu voitonjakona.

(1 000 euroa)	2017	2016
Erittely käyvän arvon rahaston muutoksista		
Käyvän arvon rahasto 1.1.	121	46
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, osakkeet	234	25
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, saamistodistukset	-86	49
Laskennalliset verot käypään arvoon arvostamisesta	-54	-24
Käyvän arvon rahasto 31.12	215	97

Säästöpankkien Keskuspankin vapaa oma pääoma on 9 686 tuhatta euroa. Säästöpankkien Keskuspankin hallitus esittää, että tilikauden voitto kirjataan kertyneisiin voittovaroihin, eikä osinkoa jaeta.

MUUT LIITETIEDOT

LIITE 28. VAKUUDET

(1 000 euroa)	31.12.2017	31.12.2016
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut		
Saamistodistukset	48 395	25 924
Annetut vakuudet yhteensä	48 395	25 924
Saamistodistukset	51 750	57 502
Muut	5 330	7 300
Saadut vakuudet yhteensä	57 080	64 802

Annetut ja saadut vakuudet liittyvät Euroopan Keskuspankin rahoitusoperaatioon osallistumiseen sekä johdannaisiin liittyviin tilivaikuksiin.

LIITE 29. TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

(1 000 euroa)	31.12.2017	31.12.2016
Takaukset	6 000	6 000
Luottolupaukset	204 711	202 788
Muut*	324 500	-
Yhteensä	535 211	208 788

* Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset koostuva Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten kanssa sovitusta rahoitus-sopimuksista, joissa kauppapäivä on vasta katsauskauden päättymisen jälkeen.

LIITE 30. RAHOITUSVAROJEN JA –VELKOJEN NETTOUTUS

31.12.2017				Määrät, joita ei ole nettoutettu mutta jotka sisältyvät päännettoutussopimuksiin ja vastaaviin		
(1 000 euroa)	Kirjatut rahoitusvarat, brutto	Taseessa nettoutetut kirjatut rahoitusvelat, brutto	Kirjanpito-arvo taseessa, netto	Rahoitus-instrumenttien arvo taseessa, netto	Vakuudeksi saatu käteinen, taseessa netto	Netto-summa
Velat						
Johdannaissopimukset	-	-	-	3 108	5 330	-2 222
Yhteensä	-	-	-	3 108	5 330	-2 222

Säästöpankkien Keskuspankin johdannaissopimuksiin sovelletaan ISDA:n sopimusta. Näiden sopimusten perusteella johdannaisten maksuja voidaan netottaa transaktiokohtaisesti maksupäivittäin ja vastapuolen maksukyvyttömyys- ja konkurssitilanteissa. Sopimusehdoissa voidaan lisäksi vastapuolikohtaisesti sopia vakuuksista. Nämä johdannaiset esitetään taseessa bruttoperusteisesti.

31.12.2016				Määrät, joita ei ole nettoutettu mutta jotka sisältyvät päännettoutussopimuksiin ja vastaaviin		
(1 000 euroa)	Kirjatut rahoitusvarat, brutto	Taseessa nettoutetut kirjatut rahoitusvelat, brutto	Kirjanpito-arvo taseessa, netto	Rahoitus-instrumenttien kirjanpito arvo taseessa, netto	Vakuudeksi saatu käteinen taseessa netto	Netto-summa
Velat						
Johdannaissopimukset	-	-	-	4 615	7 300	-2 685
Yhteensä	-	-	-	4 615	7 300	-2 685

LIITE 31. KÄYVÄT ARVOT ARVOSTUSMENETELMÄN MUKAISESTI

Rahoitusinstrumentit esitetään Säästöpankkien Keskuspankin taseessa käypään arvoon tai jaksotettuun hankintamenoon. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa (liite 2) kuvataan rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu arvostustavan mukaan sekä perusteet arvostamistavoille ja käyvän arvon määrittämiselle.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot määritetään ensisijaisesti käyttämällä noteerauksia julkisesti noteeratuilta markkinoilta tai kolmansilta osapuolilta saatuja markkinahintoja. Mikäli markkinanoteerausta ei ole saatavilla, on tase-erät pääosin arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöspäivän markkinakorkojen avulla. Käteisvarojen osalta käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa. Myös vaadittaessa maksettavien talletusten osalta on nimellisarvon katsottu vastaavan käypää arvoa.

Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole kertaluontoisesti käypään arvoon arvostettuja varoja.

Käyvän arvon hierarkiat

Taso 1 sisältää rahoitusvarat, joiden arvo määräytyy likvideiltä markkinoilta saatavien noteerausten perusteella. Likvidiksi katsotaan markkinat, jossa hinnat ovat saatavilla helposti ja riittävän säännöllisesti. Tasoon 1 kuuluvat noteeratut joukko-velkakirjalainat sekä muut arvopaperit, joille noteerataan julkisesti hinta.

Taso 2 sisältää rahoitusvarat, joille ei ole saatavissa noteerausta suoraan toimivilta markkinoilta ja joiden käypä arvo arvioidaan käyttäen arvostusmenetelmiä tai -malleja. Nämä perustuvat oletuksiin, joita tukevat todennettavissa oleva markkinainformaatio, kuten vastaavanlaisten instrumenttien noteerattuja korkoja tai hintoja. Tähän ryhmään kuuluvat mm. korkojohdannaiset sekä yritys- ja sijoitustodistukset.

Taso 3 sisältää rahoitusvarat, joiden käypää arvoa ei saada julkisesta markkinanoteerauksesta tai todennettavissa olevaan markkinainformaatioon perustuvien arvostusmenetelmien tai -mallien avulla. Tasoon 3 luetaan noteeraamattomat osakeinstrumentit, strukturoidut sijoitukset sekä muut arvopaperit, joille ei tällä hetkellä ole saatavissa sitovaa markkinanoteerausta. Usein tason 3 käypä arvo perustuu kolmannelta osapuolelta saatavaan hintatietoon.

Siirrot tasojen välillä

Siirrot käyvän arvon hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaman tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä.

Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole ollut siirtoja tasojen välillä kauden 1.1. - 31.12.2017 aikana.

31.12.2017	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			Käypä arvo
Rahoitusvarat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Johdannaissopimukset	3 169		3 169		3 169
Myytavissä olevat rahoitusvarat	9 239		7 988	1 251	9 239
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat					
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	25 800	25 800			25 800
Lainat ja muut saamiset	2 572 202	1 107 762	1 382 955	93 156	2 583 874
Rahoitusvarat yhteensä	2 610 410	1 133 562	1 394 113	93 156	2 622 082

	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			Käypä arvo
Rahoitusvelat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Johdannaissopimukset	61		61		61
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat					
Muut rahoitusvelat	2 611 613	755 525	1 855 743	-	2 611 268
Rahoitusvelat yhteensä	2 611 675	755 525	1 855 804	-	2 611 329

31.12.2016	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			Käypä arvo
Rahoitusvarat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Johdannaissopimukset	4 615		4 615		4 615
Myytavissä olevat rahoitusvarat	65 952	53 922	11 979	51	65 953
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat					
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	26 118	26 118			26 118
Lainat ja muut saamiset	2 196 084	1 090 440	985 849	82 073	2 158 362
Rahoitusvarat yhteensä	2 292 768	1 170 480	1 002 442	82 073	2 255 046

	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			Käypä arvo
Rahoitusvelat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Johdannaissopimukset	-				-
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat					
Muut rahoitusvelat	2 206 979	631 007	1 580 957		2 211 964
Rahoitusvelat yhteensä	2 206 979	631 007	1 580 957	-	2 211 964

Tapahtumat tasolla 3

Täsmäytys muutoksille, jotka ovat tapahtuneet rahoitusvaroilta, jotka kuuluvat tasoon 3

Myynnissä olevat rahoitusvarat (1 000 euroa)

Kirjanpitoarvo 1.1.2017	51
Hankinnat	1 029
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, ei-realisoituneet	-63
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset	234
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	1 251

Tuloslaskelman kautta kirjatut arvonmuutokset on kirjattu erään "Kaupankäynnin nettotuotot"

Herkkyysanalyysi rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3

Tulosvaikutus oletetuille muutoksille

31.12.2017	Kirjanpitoarvo	Positiivinen	Negatiivinen
Myytävissä olevat rahoitusvarat	1 251	1 438	1 063

Yllä olevassa taulukossa esitetään tason 3 instrumenttien käyvän arvon herkkyys oletetuille muutoksille. Käypää arvoa on testattu käyttämällä 15 prosentin arvonmuutosta.

LIITE 32. MUUT VUOKRASOPIMUKSET

Säästöpankkien Keskuspankin vuokravastuut liittyvät vuokrattuihin konttoritiloihin.

(1 000 euroa)	2017	2016
Ei purettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat		
Yhden vuoden kuluessa	85	209
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	-	82
Yhteensä	85	291

LIITE 33. LÄHIPIIRITIEDOT

Lähipiirillä tarkoitetaan Säästöpankkien Keskuspankissa johtavassa asemassa olevia avainhenkilöitä ja heidän perheenjäseniään. Säästöpankkien Keskuspankin lähipiiriin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja sekä toimitusjohtajan sijainen.

Säästöpankkien Keskuspankki ei, vakuudettomia korttiluottoja lukuun ottamatta, ole myöntänyt lähipiirilainoja tai sijoituksia eikä sillä ole lähipiiriliikeytoimia. Lähipiirille myönnetty korttiluotto on myönnetty samoin yleisin ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin.

(1 000 euroa)	2017	2016
Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden saama kompensatio *		
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	415	585
Yhteensä	415	585

Avainhenkilöiden kompensatio *

2017	Palkka ja palkkiot	Lakisääteiset eläkekulut
Autiosalo Kirsi, toimitusjohtaja	202	37
Brander Kai, toimitusjohtajan sijainen	167	28
Huupponen Juhani, hallituksen varapuheenjohtaja	10	-
Bondén Hans, hallituksen jäsen 16.3. alkaen	5	-
Finne Peter, hallituksen jäsen 16.3. asti	4	-
Hakala Jussi, hallituksen jäsen	7	-
Rinta Jarmo, hallituksen jäsen 16.3. asti	4	-
Seppälä Risto, hallituksen jäsen	7	-
Suominen Jukka, hallituksen jäsen 16.3 asti	4	-
Syvänen Hannu, hallituksen jäsen	8	-
Yhteensä	415	66

Avainhenkilöiden kompensatio *

2016	Palkka ja palkkiot	Lakisääteiset eläkekulut
Lanteri Hannu, toimitusjohtaja 23.2. asti	268	37
Autiosalo Kirsi, toimitusjohtaja 1.5. alkaen	112	21
Brander Kai, toimitusjohtajan sijainen	156	28
Kämäri Pasi, hallituksen puheenjohtaja	3	-
Huupponen Juhani, hallituksen varapuheenjohtaja	8	-
Finne Peter, hallituksen jäsen	7	-
Hakala Jussi, hallituksen jäsen 17.3. alkaen	6	-
Moilanen Markku, hallituksen jäsen 17.3. asti	2	-
Rinta Jarmo, hallituksen jäsen	6	-
Seppälä Risto, hallituksen jäsen	5	-
Suominen Jukka, hallituksen jäsen	7	-
Syvänen Hannu, hallituksen jäsen	6	-
Yhteensä	585	86

* Avainhenkilöt, joille maksettu kompensatioita.

LIITE 34. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat Säästöpankkien Keskuspankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

PILARI III LIITETIEDOT

Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään. Säästöpankkien Keskuspankin vakavaraisuutta koskevat tiedot sisältyvät Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuutta koskeviin tietoihin, jotka esitetään Säästöpankkiryhmän konsolidoidussa tilinpäätöksessä. Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistusosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen laitoksen tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa nolla (0) prosentin riskipainoa yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuisiin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010).

Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen jäljennös on saatavissa internet osoitteesta www.saastopankki.fi tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käyntiosoitteesta Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Säästöpankkien
Keskuspankki Suomi Oyj